

Jaarverslag 2016

BankGiroLoterij

2016

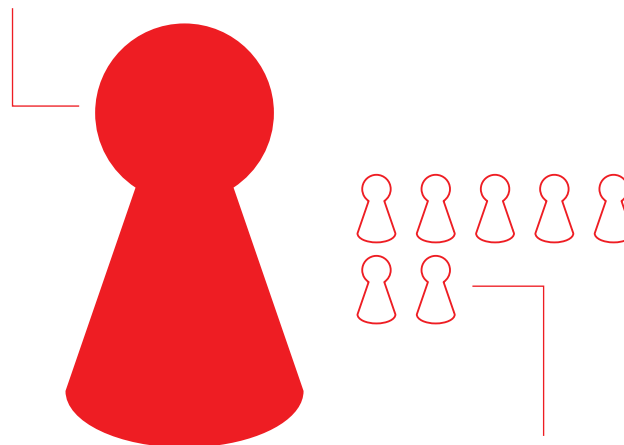
Jaaroverzicht

823.891 loten in december

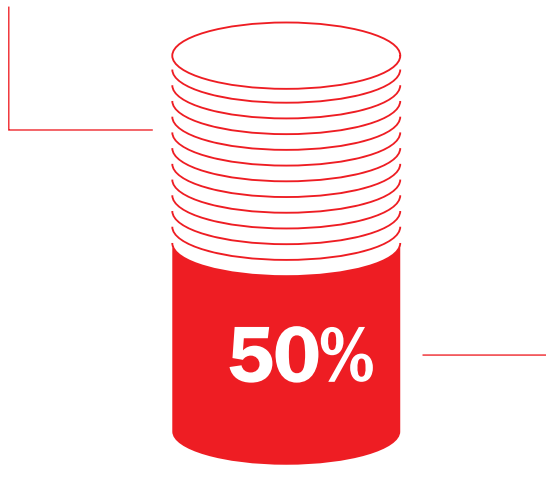
1.903.895 prijzen

66 partners

waarvan **7** eenmalig

€ 133.864.051 inleg

€ 66.932.026 afdracht

2002 – 2016:

855,6
miljoen euro

voor culturele partners

Jaarverslag 2016

BankGiro Loterij

Missie

Wij steunen partners die werken aan cultuur en behoud van cultureel erfgoed.

Wij werven fondsen voor onze partners en geven bekendheid aan hun werk door het organiseren van een loterij.

Dankzij hun deelname aan een speciale VIP-KAART-actie, bezoeken honderd deelnemers van de BankGiro Loterij, elk met een introduc , op zaterdag 9 juli een exclusieve avondopenstelling bij onze partner het Rijksmuseum. Zij krijgen de unieke gelegenheid om in alle rust de imposante huwelijksportretten van Marten & Oopjen te bewonderen in de Ere lerij.

Cover

Op zondag 24 april 2016 volgen 64 deelnemers van de BankGiro Loterij een exclusieve schilderworkshop in de Hermitage Amsterdam en krijgen zij een vip-rondleiding door de tentoonstelling 'Spaanse Meesters'.

Inhoud

Voorwoord voorzitter Raad van Commissarissen - Laetitia Griffith	4
Voorwoord directievoorzitter - Boudewijn Poelmann	5
Hoogtepunten 2016: Vip zijn met de VIP-KAART	6

Hoofdstuk 1 – Onze partners

Het Goed Geld Gala 2017	10
Verdeling van de gelden: de criteria	12
Onze steun aan cultuur	14
City A.M. The World Charity Index 2016	29
Eenmalige schenkingen	30
BankGiro Loterij Fonds	32
De Zwaluw wint Molenprijs 2016	33
Extra projecten	34
Nationaal Monument Kamp Vught	
winnaar Museumprijs 2016	36
Onze partners op de kaart	37

Hoofdstuk 2 – Prijzen en belevenissen

Win meer: alle dagen prijs	38
Beleef meer: met en bij onze partners	42

Hoofdstuk 3 – Werven en informeren

Werving bij partners	44
Campagnes en televisie	45
In de media	47
Onze ambassadeurs	48

Hoofdstuk 4 – Maatschappelijk ondernemen

Organisatiestructuur en interne organisatie	50
Ons nieuwe huis is in aanbouw	56
Cijfers van de BankGiro Loterij	58
Cijfers, partners van de BankGiro Loterij	59
Fondsenwerving als hoofddoelstelling	
van het kansspelbeleid	61
Onderdeel van een grote familie	63

Optimisme

Wie terugkijkt op het voorbije jaar doet dat ongetwijfeld met gemengde gevoelens. De burgeroorlog in Syrië, de vluchtelingenstromen uit het Midden-Oosten en Afrika, de aanslagen ver weg en dichtbij, het Brexit-referendum in Groot-Brittannië, de presidentsverkiezingen in de VS, de mislukte coup in Turkije: deze berichten hebben het nieuws gedomineerd en dat heeft bij veel mensen onzekerheid en angst opgeroepen. Toch zijn er ook veel hoopvolle ontwikkelingen geweest, al haalden die meestal niet de voorpagina.

Heel veel bezoekers

Op het gebied van cultuur is er reden tot optimisme. Musea mogen zich de laatste jaren verheugen in bezoekersaantallen die elk jaar weer hoger zijn dan het vorige. In 2014 waren er 26 miljoen bezoeken, in 2015 waren dat er volgens de Museumvereniging al bijna 30 miljoen! Een prachtig voorbeeld is Het Noordbrabants Museum, dat in het afgelopen jaar de unieke tentoonstelling 'Jheronimus Bosch 500' organiseerde waar in bijna 3 maanden maar liefst 421.700 bezoekers op afkwamen. Het Blockbusterfonds, een initiatief van de BankGiro

Loterij, de VandenEnde Foundation, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het VSBfonds om culturele evenementen met een groot publieksbereik mogelijk te maken, was de eerste vijf jaar zo succesvol dat in het afgelopen najaar is besloten tot verlenging. De BankGiro Loterij draagt hieraan bij door tienduizenden toegangskaarten te schenken aan deelnemers van de loterij! Ik ben er trots op dat de BankGiro Loterij dit kan doen.

Blik op de toekomst

Loterijdeelnemers in ons land brengen jaarlijks circa 750 miljoen

euro voor de samenleving bijeen. Het fenomeen goededoelenloterijen is dan ook niet voor niets uitgeroepen tot immaterieel erfgoed. Het kabinet heeft veel wijzigingen doorgevoerd op de Nederlandse loterijmarkt; de toekomst zal leren hoe dit uitpakt voor de opbrengsten voor de samenleving. Wij hopen dat een volgend kabinet zich sterk maakt voor de maatschappelijke opbrengsten. Dit kan het doen door fondsenwerving voor de samenleving tot hoofddoelstelling van het kansspelbeleid te bevorderen. Daarnaast zouden de voorwaarden tussen de verschillende loterijen gelijkgetrokken moeten worden: nu dragen goededoelenloterijen de helft van de inleg af, andere loterijen slechts 15 procent. Tot slot zou er een onderscheid moeten komen in wet- en regelgeving tussen veilige loterijen enerzijds en risicovolle commerciële kansspelen anderzijds.

Wij gaan het nieuwe jaar in met grote inzet en vertrouwen. Wij staan met overtuiging in de traditie van loterijen voor goede doelen, we hebben daarin een langdurige expertise en voelen ons elk jaar weer bevestigd door onze partners en vooral door onze deelnemers.

Laetitia Griffith
Voorzitter Raad van Commissarissen
Holding Nationale Goede Doelen
Loterijen N.V.

Partnerschap

De weg die we twee jaar geleden met onze culturele instellingen zijn ingeslagen, de weg van het partnerschap, begint te leiden naar succes.

Het geoormerkt meespelen, waarbij je als deelnemer aan de loterij zelf mag bepalen naar welk museum of welke instelling de helft van jouw inleg gaat, slaat aan. Onze partners laten zien wat ze doen met het geld van de loterij: kijk, we hebben dit prachtige beeld kunnen kopen; dit schilderij is gerestaureerd! De deelnemers weten: ik speel niet alleen mee, ik doe het ook voor mijn museum,

voor mijn theater. Over 2016 bedraagt de totale geoormerkte inleg meer dan 20 miljoen euro – bijna twee keer zoveel als in 2015.

VIP-KAART

We kondigden het vorig jaar al aan: de 500.000 deelnemers van de BankGiro Loterij ontvangen in 2016 de BankGiro Loterij VIP-KAART. Deelnemers maken er goed gebruik van en de kaart zorgt ervoor dat ook deelnemers die voorheen nauwelijks een culturele instelling bezochten, dit nu vaker doen.

Ook omdat we hen uitnodigen. Voor exclusieve vevenementen waarbij ze als vorsten worden onthaald bij bijvoorbeeld het Groninger Museum of op de rode loper van een filmfestival. Of om gratis kennis te maken met vijftig musea in Nederland – van Museum Boijmans Van Beuningen en het Stedelijk Museum Amsterdam tot het Afrikamuseum en TwentseWelle. Of om nu toch eens dat bijzondere concert te bezoeken: met de VIP-KAART word je uitgenodigd of koop je kaartjes voor soms maar de helft van de prijs.

Winnen en beleven

Zo kennen we vele winnaars: de culturele instellingen die nieuwe financiële bronnen aanboren, de deelnemers die nog meer en mooiere dingen kunnen bekijken en wij als loterij, omdat we dankzij de groei nog meer bijzondere initiatieven kunnen stimuleren. Neem het tv-programma Maestro, in 2016 voor het derde jaar op de buis. De start van de nieuwe serie vond plaats tijdens de jaarlijkse BankGiro Loterij Nieuwjaarsconcerten in Carré. Acht dirigenten in spe streden om de Gouden Baton en maar liefst 1,9 miljoen mensen keken naar de spannende finale waarin zangeres Leona Philippo als winnares uit de bus kwam.

Meedoen aan de BankGiro Loterij is dus niet alleen: hopelijk win ik wat. Het is ook: ik beleef nog eens wat!

Win meer en beleef meer. Dat belooft veel goeds voor 2017, want nog veel meer mensen zullen proeven van cultuur. Daar zijn onze partners helemaal klaar voor! En wij ook.

Boudewijn Poelmann
Directievoorzitter

Vip zijn met de VIP-KAART

We verrassen onze deelnemers elke dag met geldprijzen en prijzen in natura. Dankzij hun deelname kunnen wij culturele organisaties blijven steunen. De helft van de opbrengst gaat rechtstreeks naar onder andere musea, molens en monumenten en organisaties als Prins Bernhard Cultuurfonds en BankGiro Loterij Fonds, die op hun beurt podiumkunsten, beeldende kunst, festivals, cultuurprojecten en concerten steunen.

Vanaf dit jaar bedanken we onze deelnemers met de BankGiro Loterij VIP-KAART.

Elke deelnemer ontvangt de BankGiro Loterij VIP-KAART die recht geeft op talloze voordelen.

525.000 kaarten

In 2016 ontvangen alle deelnemers als bevestiging van hun verbondenheid met cultuur in Nederland de BankGiro Loterij VIP-KAART. Daarmee krijgen zij unieke voordelen, zoals: gratis toegang tot vijftig musea in Nederland; korting op dagjes en avondjes uit; kans op viparrangementen.

In augustus hebben alle deelnemers hun BankGiro Loterij VIP-KAART ontvangen. Aan het eind van het jaar tellen we bijna 525.000 actieve kaarten. Onze deelnemers hebben met hun VIP-KAART meer dan 100.000 bezoeken aan tentoonstellingen, evenementen en arrangementen van onze partners gebracht. Verder maken ze kans op extra prijzen,

waaronder gemiddeld twee speciale evenementen per week. Het aantal aanbiedingen en prijzen gaan wij de komende jaren verder vergroten.

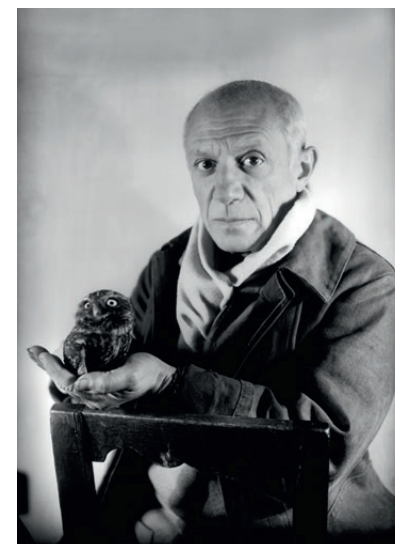
Meer inkomsten

Onze partners bieden deze voordelen aan onze deelnemers. In ruil daarvoor krijgen zij ook extra voordelen. Voor elk bezoek dat

onze deelnemers met de VIP-KAART aan een culturele instelling brengen, krijgt de organisatie een bijdrage. Verder geeft de BankGiro Loterij VIP-KAART nieuwe doelgroepen de mogelijkheid om culturele exposities, voorstellingen en evenementen te bezoeken. Zo laten we meer Nederlanders van cultuur genieten.

Onze deelnemers beleven cultuur

In de BankGiro Loterij staan cultuur en het beleven van cultuur centraal voor onze deelnemers en winnaars. Met onvergetelijke gebeurtenissen als exclusieve (avond)openstellingen van musea en bijzondere evenementen met onze ambassadeurs, maken we er een waar cultuurfeest van. Het zijn vooral onze partners die de deel-

Museum Beelden aan Zee heeft een expositie van verrassende sculpturen van Pablo Picasso. De keramische werken met de warme, mediterrane kleuren dateren uit de jaren na 1947. Het sculpturale oeuvre van Picasso is door de jaren onderbelicht gebleven, in vergelijking tot zijn schilderkunst. Met de VIP-KAART kunnen onze deelnemers er nu volop van genieten.

nemers op een bijzondere manier cultuur laten beleven.

Voorrecht, voordeel en voorrang

De BankGiro Loterij VIP-KAART biedt talloze privileges. Neem bijvoorbeeld de drukbezochte tentoonstelling van Jean Tinguely in het Stedelijk Museum in Amsterdam. Onze deelnemers krijgen met een introductie gratis toegang en hoeven niet in de rij te staan. In februari beleven 65 winnaars met introductie een unieke avond in het Noordbrabants Museum. Terwijl er in de reguliere verkoop nog nauwelijks kaarten te krijgen zijn, mogen zij exclusief de bijzondere tentoonstelling over Jheronimus Bosch bezoeken. Anderen bekijken tijdens speciale

Onze deelnemers kunnen met de BankGiro Loterij VIP-KAART een schilderworkshop in de Hermitage Amsterdam volgen. Op 24 april gaan 64 deelnemers die uitdaging aan.

Aan het begin van het jaar trekken veel deelnemers naar het Groninger Museum voor de expositie over de net overleden popster David Bowie.

avondopenstellingen de nieuwe aanwinsten van het Rijksmuseum 'Marten' en 'Oopjen' van Rembrandt of bezoeken de unieke Marilyn Monroe-tentoonstelling in De Nieuwe Kerk in Amsterdam. Ongeveer 750 houders van de VIP-KAART maken in november

gebruik van ons aanbod voor twee gratis kaarten voor het documentairefestival IDFA. Onze deelnemers krijgen korting op talloze voorstellingen, waaronder theater, opera, musical en cabaret. In november kunnen zij kiezen uit ruim vierhonderd

Op zaterdag 26 november krijgen 165 winnaars met introductie van de BankGiro Loterij een vipontvangst tijdens een exclusieve avondopenstelling in Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. Een van hen mag samen met een introductie in het museum blijven slapen.

voorstellingen en evenementen. Op 19 november staan 150 VIP-KAARTHouders oog in oog met

tyrannosaurus rex 'Trix' tijdens een exclusieve avondopenstelling in Naturalis Biodiversity Center.

Tijdens de Uitmarkt in Amsterdam kunnen BankGiro Loterij VIP-KAARTHouders vanaf de 'Selfie Stage' een foto van zichzelf en het Museumplein maken.

'Trix, koningin der dinosaurïërs', ruim 12 meter lang met 6.000 kilo botten, spieren, klauwen en tanden.

Op vrijdag 30 september 2016 krijgen BankGiro Loterij VIP-KAARTHouders een exclusieve ontvangst in De Nieuwe Kerk voor een Marilyn Monroe-avond.

Open Dagen

Verdeeld over het land en over het jaar hebben we speciale BankGiro Loterij Open Dagen voor onze deelnemers. Zij mogen in een weekend gratis met een introductie op bezoek bij een van onze partners. Ze krijgen een speciale ontvangst en rondleiding door het museum. Het is voor ons en de partners een belangrijk moment om de deelnemers te bedanken voor hun betrokkenheid. Maar

lieft 10.000 deelnemers met introducties bezoeken de Open Dagen in NEMO en Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. Tienduizenden deelnemers gaan naar de Open Dagen in Museum de Fundatie, Het Spoorwegmuseum, Zeeuws Museum, Bonnetantenmuseum, Groninger Museum, Centraal Museum Utrecht, Nederlands Openluchtmuseum, Noordbrabants Museum, Gemeentemuseum Den Haag, Fries Museum en het Drents Museum.

Mees van den Broeck wint een diner met 55 vrienden en familieleden in het Rijksmuseum onder de 'Nachtwacht'. Hij gebruikt die prijs om zijn 74e verjaardag op een onvergetelijke manier te vieren.

Welkomstgebakje op de Open Dagen in het Zeeuws Museum.

Workshop tekenen tijdens de Open Dagen in het Groninger Museum.

Tijdens de Open Dagen in Het Scheepvaartmuseum trekt vooral de Koningssloop veel belangstelling. Deze is gerestaureerd dankzij een extra bijdrage van de BankGiro Loterij. Een mooi voorbeeld van de impact van de BankGiro Loterij voor de deelnemers.

Speciale rondleiding tijdens de Open Dagen in het Fries Museum.

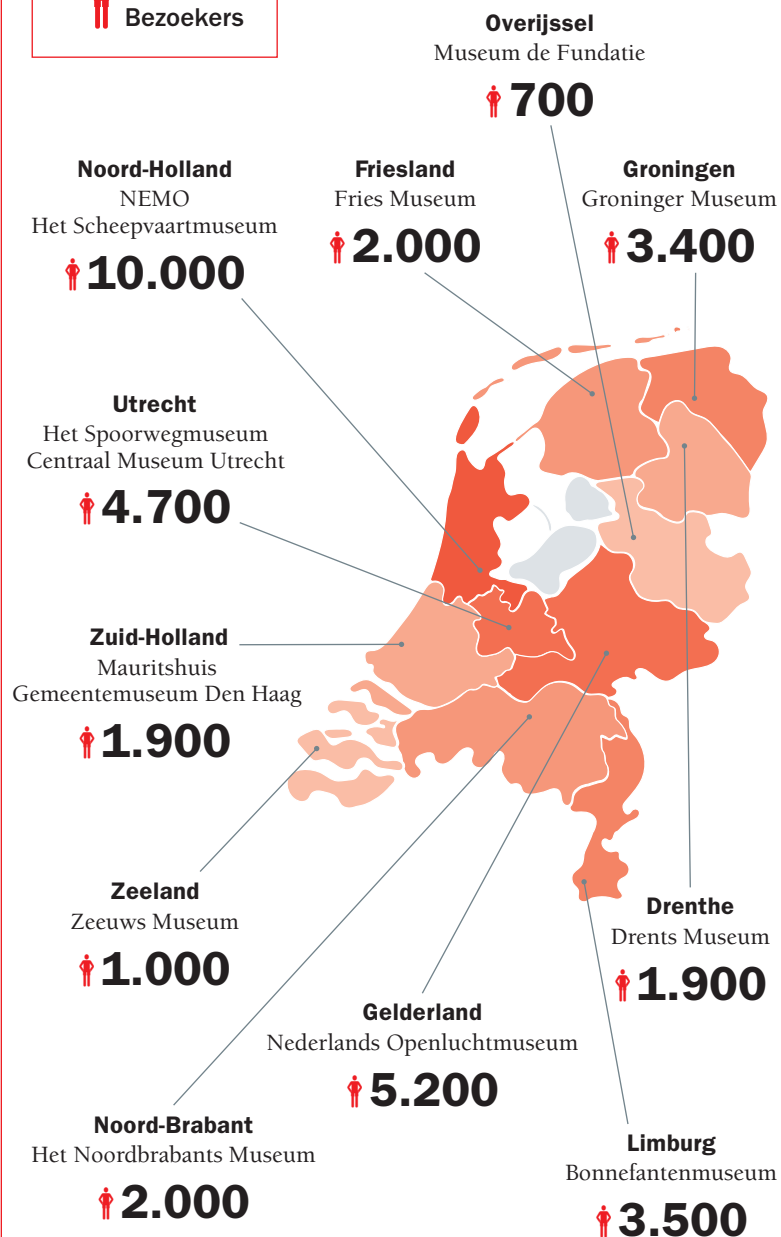

Ontvangst tijdens de Open Dagen in het Gemeentemuseum Den Haag.

De BankGiro Loterij bedankt de deelnemers met Open Dagen

Gedurende een weekend per maand organiseert de BankGiro Loterij Open Dagen bij een of twee musea per provincie om haar deelnemers te bedanken.

 Aantal
Bezoekers

Het Goed Geld Gala 2017

De partners van de BankGiro Loterij horen op het Goed Geld Gala op 16 februari 2017 dat zij samen over 2016 het recordbedrag van 66,9 miljoen euro verdelen.

Op het jaarlijkse Goed Geld Gala maakt de BankGiro Loterij bekend hoe zij de opbrengst uit 2016 over de partners verdeelt. Ook dit jaar is dat weer een reden voor een mooi feest, omdat de bijdragen alleen maar hoger worden.

In de Beurs van Berlage in Amsterdam neemt directievoorzitter Boudewijn Poelmann partners, deelnemers, medewerkers, ambassadeurs, vrienden, commissarissen, journalisten en relaties mee naar een

tekst die bij de ingang van de Beurs staat. 'Hier gaat voor elk die het wenscht, de wereld open.' Een toepasselijke spreuk voor het Goed Geld Gala, waarop vele wensen van culturele instellingen in vervulling gaan.

Gastspreker Robbert Dijkgraaf heeft een belangrijke boodschap voor de culturele sector: 'Wetenschap en cultuur hebben de taak om het onbekende in de kosmos te ontdekken.'

Managing director Michiel Verboven maakt alle aanwezigen blij met het mooie recordbedrag over 2016 van 66,9 miljoen euro voor de culturele partners.

Op haar geheel eigen en charmante wijze presenteert ambassadeur Chantal Janzen dit jaar het Goed Geld Gala.

Eisen

Twee jaar geleden schreef Robbert Dijkgraaf, de inleidende spreker op dit Goed Geld Gala, een column over de vier eisen die de politiek aan de culturele sector stelt. Die eisen liggen er nog steeds en zijn:

- Werf nieuw publiek, wees toegankelijk.
- Vind nieuw geld.
- Onderneem.
- Luister naar de samenleving, maar blijf wel jezelf.

Boudewijn Poelmann bekijkt deze vier punten vanuit het perspectief van de BankGiro Loterij, dé cultuurloterij van Nederland.

Nieuw publiek

De BankGiro Loterij introduceert in 2016 de BankGiro Loterij VIP-KAART voor alle deelnemers. Zo'n half miljoen mensen, die voor een deel zelden een culturele instelling hebben bezocht, kunnen sinds september met deze kaart gratis vijftig musea in Nederland bezoeken. In 2016 hebben meer dan 100.000 mensen dat gedaan. 'Dat belooft wel iets voor de toekomst',

houdt Boudewijn Poelmann zijn toehoorders voor, 'want een heel nieuwe doelgroep gaat proeven van uw culturele aanbod. Nieuw publiek dus!'

Nieuw geld

Sinds twee jaar kunnen onze partners deelnemers werven die specifiek voor hun instelling meespelen. Dat idee slaat aan. Over 2016 bedraagt de geoormerkte inleg al meer dan 20 miljoen euro en dat is bijna twee keer zo veel als over 2015. Deelnemers weten nu dat ze meespelen ter meerdere eer en glorie van hun favoriete museum of theater.

Onderneem

De BankGiro Loterij ondersteunt haar partners graag in het ondernemen. 'Vroeger hadden we als regel dat onze bijdrage alleen besteed mocht worden aan aankoop, restauratie en het toegankelijk maken van de collectie. We hebben dit geleidelijk opgerekt tot alles behalve de standexploitatie. Dat moet ook

Marjan Scharloo, directeur van Teylers Museum, ontvangt uit handen van Robbert Dijkgraaf een cheque. Met deze extra bijdrage kan het museum het roemruchte wetenschapsverleden doen herleven.

zo blijven, want anders wordt de BankGiro Loterij een vervanger van een terugtrekkende overheid', benadrukt Boudewijn Poelmann. 'Daarnaast stimuleren we met het Blockbusterfonds een scala aan activiteiten.'

Luisteren

'Luister naar de samenleving, maar blijf wel jezelf' is volgens de directievoorzitter misschien wel de mooiste opdracht. 'Elk museum wil zijn eigen verhaal vertellen en de bezoekers verleiden om anders en beter naar kunst te kijken. Kunst hoeft niet toegankelijk te zijn, maar het museum des te meer. Dat is een mooie uitdaging', stelt hij in de richting van de culturele partners, die daar een invulling aan moeten geven.

Voorbij de grenzen

Hoogleraar en, in zijn eigen woorden, 'fan en cheerleader van de Nederlandse culturele sector', Robbert Dijkgraaf gaat hier in zijn toespraak dieper op in. Wetenschap en cultuur hebben

de taak om het onbekende in de kosmos te ontdekken. Daarvoor moeten zij voorbij grenzen gaan en in de huidige tijd wordt dat steeds moeilijker. Verbeelding, creativiteit en nieuwsgierigheid zijn essentiële voorwaarden. Die ziet hij nog volop aanwezig in Nederland, evenals de wil om samen te werken. Naast de uitdaging van de directievoorzitter dus nog een voor de partners en ook voor de loterij. Niet alleen ten faveure van Nederland of de wereld, maar misschien wel van het hele universum.

Ambassadeur Ilse DeLange brengt samen met André van Duin een ode aan onze hoofdstad met het lied 'Aan de Amsterdamse Grachten'.

Voorzitter Boudewijn Poelmann benadrukt het belang van luisteren naar de samenleving zonder de eigen identiteit te verliezen.

Verdeling van de gelden: de criteria

Eenmaal per jaar besluit de Raad van Commissarissen van de BankGiro Loterij over de toekenningen. Het aantal aanvragen dat we kunnen honoreren hangt af van (de groei van) de omzet van de BankGiro Loterij.

Wij ondersteunen via vaste partnerschappen en eenmalige schenkingen organisaties in de culturele en erfgoedsector. De deelnemers van de BankGiro Loterij brengen ieder jaar opnieuw de fondsen bij elkaar. Daarom kiezen wij binnen de sector voor financiering van museumcollecties en restauratie van monumenten in Nederland. Kenmerkend hiervoor is de blijvende aard en publieke toegankelijkheid.

De BankGiro Loterij kijkt daarnaast met extra interesse naar voorlopers binnen de culturele sector. De voorkeur gaat uit naar instellingen met een ondernemende en innovatieve visie, zowel op de inhoudelijke kant van hun werkterrein als op het gebied van fondsenwerving en marketing. Bij de eenmalige schenkingen ligt de nadruk op monumentenzorg en op grootscheepse verbouwingen en herinrichtingen binnen de culturele sector.

Toekenningscriteria

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de aanvrager in ieder geval te voldoen aan de volgende criteria:

Blijdschap alom bij de partners van de BankGiro Loterij zodra de cheques met mooie bedragen uit de enveloppen komen.

1. Behoud, verrijking en/of toegankelijkheid van het nationale openbaar cultuurbezit en cultureel erfgoed

De BankGiro Loterij steunt instellingen die zich inzetten voor het nationale openbaar cultuurbezit. De bijdrage wordt bij voorkeur besteed aan aankoop, restauratie en presentatie van de vaste collectie en voor monumentenzorg. Daarnaast mag de bijdrage worden besteed aan onderdelen van de bedrijfsvoering die gericht zijn op ontsluiting van de collectie voor het brede publiek. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de aanvrager zelf kan voorzien in zijn basisvoorzieningen voor exploitatie (huisvesting, personeel, vaste inrichting en beheer en behoud van de collecties in brede zin,

registratie, beveiliging, openstelling en instandhouding van de juiste bewaaromstandigheden). De BankGiro Loterij geeft geen rechtstreekse financiering aan podiumkunsten en daaraan gerelateerde instellingen of evenementen als theaters, festivals en poppodia. Daarvoor draagt de loterij jaarlijks substantieel bij aan fondsen als het BankGiro Loterij Fonds (voorheen Stichting DOEN) en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

2. Groot bereik

De deelnemers van de BankGiro Loterij komen uit heel Nederland. Daarom steunen wij in Nederland gevestigde instellingen met een bovenregionale of landelijke uitstraling.

3. Breed maatschappelijk draagvlak en publieke waardering

De maatschappelijke relevantie komt tot uiting in onder andere de omvang van de eigen fondsenwerving, het aantal bezoekers, donateurs, vrienden, leden, andere steun van derden of aanwezigheid in het maatschappelijk debat.

4. Eigen fondsenwerving van minimaal 400.000 euro

Het voortbestaan van de partner mag niet in gevaar komen bij een eventueel wegvallen van de gelden van de BankGiro Loterij. De minimale jaarlijkse bijdrage van de BankGiro Loterij bedraagt 200.000 euro. Om een te grote financiële afhankelijkheid van de loterij te voorkomen, dient een aanvragende organisatie aan eigen fondsenwer-

ving (waarin inbegrepen kaartverkoop) een bedrag van minimaal 400.000 euro te genereren.

5. Professionele organisatie

De aanvragende organisatie moet professioneel zijn ingericht en zich inzetten voor doeleinden van algemeen belang. Dat wil zeggen dat binnen de organisatie professionals werkzaam zijn, een beleidsplan gemaakt is en indien van toepassing een collectieplan voorhanden is. Ook moet de bestuurlijke organisatie op orde zijn, in de zin dat de organisatie goed, efficiënt en verantwoord geleid wordt.

6. Aanvullend op bestaande kring van partners

Binnen de sector 'cultureel erfgoed' geven wij de voorkeur aan aanvragers die aanvullend werken op de instellingen die reeds een bijdrage ontvangen van de BankGiro Loterij.

Verdeelsleutel

Drie partners ontvangen een procentueel aandeel van de ongeoormerkte opbrengst uit de twaalf reguliere trekkingen.

Van de ongeoormerkte afdracht tot 25 miljoen euro is de verdeling als volgt:

- Prins Bernhard Cultuurfonds 29%
- 4 Rijksmusea (Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum) 20%
- BankGiro Loterij Fonds (Stichting DOEN) 12%

Van de ongeoormerkte afdracht boven 25 miljoen euro is de verdeling als volgt:

- Prins Bernhard Cultuurfonds 23%
- 4 Rijksmusea (Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum) 9% (met een maximum van € 9.075.605)
- BankGiro Loterij Fonds (Stichting DOEN) 5% (met een maximum van € 9.000.000)

De andere partners ontvangen jaarlijks een vast bedrag. Alle partners leggen jaarlijks verantwoording af aan de loterij. Partners krijgen ook de ruimte om de loterijbijdrage te gebruiken voor 'ontsluiting van de collectie in combinatie met een

Goed nieuws voor onze partner Naturalis, zij krijgen een extra bijdrage om 'REXperience' te realiseren.

informerende functie voor een breed publiek'. Hiermee worden activiteiten bedoeld die ervoor zorgen dat het grote publiek nog meer van de collectie van het betreffende museum kan genieten, bijvoorbeeld via een audiotour of een tv-programma.

Extra trekkingen

De opbrengst van onze jaarlijkse extra trekkingen hebben wij bestemd voor extra projecten van partners. De vaste partners kunnen

daar elk jaar een projectvoorstel voor indienen. In 2016 ondersteunen wij met de opbrengst negen extra projecten. Een beschrijving hiervan vindt u op pagina 34-35.

Gerichte steun

Ook in 2016 hebben wij culturele instellingen weer kunnen steunen met 'goededoelenprijzen'. Wij kopen bijvoorbeeld toegangsbewijzen voor een bijzondere tentoonstelling en stellen die als prijs beschikbaar aan onze deelnemers. Een deel van deze steun gaat in samenwerking met het Blockbusterfonds. Verder werken wij intensief samen met onze culturele partners om deelnemers te werven die specifiek voor die instelling gaan spelen. De helft van de inleg gaat naar de culturele instelling die de deelnemer kiest. In totaal gaat het nu om ruim 10 miljoen euro voor de deelnemende culturele instellingen. Tot slot ontvangen de partners een bedrag per deelnemer die met de BankGiro Loterij VIP-KAART een bezoek aflegt.

Directeur van Museum Helmond, Marianne Splint (links): 'Dankzij deze schenking van de BankGiro Loterij kunnen we de zolder toevoegen aan de totale beleving van het kasteelbezoek.'

Vereniging Hendrick de Keyser gebruikt de extra bijdrage om een aantal karakteristieke panden uit hun collectie een museumfunctie te geven.

Onze steun aan cultuur

In Nederland is de BankGiro Loterij de enige loterij voor cultuur. Alle 66 partners die wij steunen en waar we mee samenwerken zijn actief op het terrein van cultuur en behoud van cultureel erfgoed. Hieronder stellen we deze culturele partners aan u voor. Eerst maakt u kennis met onze vaste partners, daarna volgen de culturele instellingen die een eenmalige schenking ontvangen. Tot slot presenteren wij de activiteiten van het BankGiro Loterij Fonds.

4 Rijksmusea

Bijdrage 2016: € 7.094.876
Plus geoormerkte loten Rijksmuseum: € 963.371
Plus goededoelenprijzen Rijksmuseum: € 132.261
Plus extra project Rijksmuseum: € 580.000
Plus geoormerkte loten Kröller-Müller Museum: € 43.554
Plus goededoelenprijzen Kröller-Müller Museum: € 7.275
Plus geoormerkte loten Mauritshuis: € 137.952
Plus goededoelenprijzen Mauritshuis: € 33.851
Plus geoormerkte loten Van Gogh Museum: € 64.503
Plus goededoelenprijzen Van Gogh Museum: € 34.869
Totaal 2016: € 9.092.512
1998 t/m 2016: € 141,8 miljoen

Door het grote aantal meesterwerken zijn het Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum belangrijke culturele schatkamers. Vele Nederlanders, onder wie duizenden deelnemers van de BankGiro Loterij, genieten van de uitzonderlijke collecties van de vier musea. Ook voor buitenlandse toeristen is een bezoek aan een van deze musea vaak een hoogtepunt tijdens hun verblijf in Nederland.

Kröller-Müller Museum

Het Kröller-Müller Museum kijkt terug op een succesvol jaar. De tentoonstelling 'Barbara Hepworth: Sculpture for a Modern World' haalt een recordaantal van 113.275 bezoekers. In januari

Mauritshuis

Catherine, hertogin van Cambridge, bezoekt begin oktober het Mauritshuis. Aanleiding is de unieke tentoonstelling 'Hollanders in huis', waar 22 belangrijke genrestukken uit de Britse Royal Collection te zien zijn. Het zijn allemaal werken van toonaangevende Hollandse meesters, zoals Johannes Vermeer, Gerard Dou, Jan Steen en Pieter de Hooch.

Van Gogh Museum

Het Van Gogh Museum trekt in 2016 voor het eerst meer dan 2 miljoen bezoekers. De groots opgezette tentoonstelling 'Lichte zeden' draagt daar zeker aan bij. Tijdens een speciale avondopenstelling kunnen deelnemers van de BankGiro Loterij deze spraakmakende expositie bezoeken. Vijftig winnaars beleven op 21 oktober het eenmalige liveoptreden van dj Armin van Buuren in de entreehal van het museum.

Het Kröller-Müller Museum heeft in mei twee schitterende tekeningen van de Oekraïense schilder Alexander Bogomazov (1880-1930) aangekocht. Het gaat om 'Landscape, Caucasus' en 'Memories of the Caucasus', beide uit 1916. Het bedrag voor de aankoop is bij elkaar gebracht door de deelnemers van de BankGiro Loterij.

presenteert het museum een nieuwe aankoop van de Italiaanse kunstenaar Giacomo Balla die mede dankzij de steun van de BankGiro Loterij mogelijk is. De beeldentuin, met 160 beelden een van de grootste van Europa, blijft een enorme trekpleister.

Rijksmuseum

Het Rijksmuseum in Amsterdam blijft onverminderd een trekpleister voor kunstminnende bezoekers uit de hele wereld. De presentatie van de twee 'nieuwe' werken van Rembrandt, 'Marten' en 'Oopjen', trekt massaal de aandacht. Honderdvijftig winnaars van de BankGiro Loterij krijgen op 9 juli een speciale ontvangst om in alle rust beide werken te bekijken.

Amsterdam Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 742
Plus goededoelenprijzen: € 16.469
2006 t/m 2016: € 3,2 miljoen

De vaste expositie 'Amsterdam DNA' geeft in een uur tijd een boeiend overzicht van de geschiedenis van Amsterdam. In juni volgen twintig

Mede dankzij onze steun verwerft het Mauritshuis nog voor de opening van de prestigieuze kunstbeurs TEFAF een topstuk van de zeventiende-eeuwse schilder Roelant Savery. Het schilderij 'Vaas met bloemen in een nis' (1615) zou hier aangeboden worden. Door snel te handelen kan het Mauritshuis zijn collectie verrijken met dit zeldzame werk.

winnaars een workshop in het kader van de expositie 'Made in Amsterdam'. Het museum sluit het jaar af met een bijzondere tentoonstelling over honderd jaar Schiphol. Dit evenement loopt door tot mei 2017.

Anne Frank Stichting

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 27
Plus goededoelenprijzen: € 1.821
2006 t/m 2016: € 3,9 miljoen

Een bezoek aan het Anne Frank Huis is voor vele buitenlandse bezoekers aan Amsterdam een 'must'. Driehonderd prijswinnaars krijgen een exclusieve ontvangst en rondleiding door het Achterhuis, waar Anne Frank en haar familie ondergedoken zaten. Regelmatig opent een nieuwe tijdelijke tentoonstelling. In 2016 is dat 'Nu ben ik dus vijftien' over het korte leven van Anne Frank.

Beeld en Geluid

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 114.288
Plus goededoelenprijzen: € 24.615
2006 t/m 2016: € 4,2 miljoen

Beeld en Geluid is hét audiovisuele archief van Nederland. In het kader van de expositie over 50 jaar 3FM volgen 180 winnaars een exclusief

Armin van Buuren treedt op in de entreehal van het Van Gogh Museum; vijftig winnaars van de BankGiro Loterij zijn erbij.

programma met uitleg van radiopresentator Gerard Ekdom. Verder opent in 2016 de eerste tentoonstelling ter wereld over YouTube: 'Let's YouTube'. Daar ontdekken bezoekers de impact op hun leven van dit onlinevideoplatform.

BOEi

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 60.420
2006 t/m 2016: € 7,6 miljoen

BOEi zet zich in voor het behoud van industrieel, agrarisch en religieus erfgoed. Op 26 mei 2016 opent prof. mr. Pieter van Vollenhoven het

Catherine, hertogin van Cambridge, krijgt in oktober een rondleiding door het Mauritshuis, begeleid door directeur Emilie Gordenker.

Prof. mr. Pieter van Vollenhoven opent samen met de directie van BOEi de gerestoreerde gebouwen op voormalig vliegveld Ypenburg.

gerestaureerde stationsgebouw en de Nederlandse Luchtvaartschool op het voormalige vliegveld Ypenburg. De rijksmonumenten uit 1936 blijven hiermee behouden voor toekomstige generaties en huisvesten nu diverse innovatieve, creatieve bedrijven.

Bonnefantenmuseum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 138
Plus goededoelenprijzen: € 25.962
2006 t/m 2016: € 2,2 miljoen

Tijdens het meerdaagse popfestival Pinkpop is ook het Bonnefantenmuseum aanwezig. In samenwerking met de BankGiro Loterij toont het museum werk van de Nederlandse kunstenaar Navid Nuur in de expositie 'LUBE LOVE'. Verder zijn 124 winnaars speciale gasten bij de tentoonstelling van Grayson Perry. Op 29 en 30 oktober zijn in het museum de Limburgse BankGiro Loterij Open Dagen, waarbij onze deelnemers met drie introducties gratis toegang hebben.

Centraal Museum Utrecht

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geormerkte loten: € 4.724
Plus goededoelenprijzen: € 52.049
2006 t/m 2016: € 3,9 miljoen

Voor het Centraal Museum Utrecht is 2016 een jaar vol bijzondere gebeurtenissen. Op 6 februari opent het

nijntje museum als onderdeel van het Centraal Museum zijn deuren. Honderd winnaars mogen op de openingsdag in het museum ontbijten en als eersten het nijntje museum bezoeken. Twee maanden later viert het volledig vernieuwde Centraal Museum zelf zijn heropening. Tot slot bezoeken in november bijna negenhonderd deelnemers het museum tijdens de BankGiro Loterij Open Dagen.

Cobra Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 83.820
Plus goededoelenprijzen: € 659
2000 t/m 2016: € 8,6 miljoen

Karel Appel ontwierp in 1994 en 1995 op verzoek van De Nationale Opera de decors voor twee opera's: 'Ark van Noach' van Guus Janssen en 'Die Zauberflöte' van Mozart. Ter gelegenheid van de tiende sterfdag van deze vermaarde kunstschilder haalt het Cobra Museum de decorstukken uit de depots en zet ze in de spotlights. Tweehonderd winnaars van de BankGiro Loterij krijgen een speciale ontvangst met aria's uit 'Die Zauberflöte'.

Met de steun van de BankGiro Loterij verwerft het Cobra Museum een werk van Karel Appel: 'untitled' uit 1967. Het piepschuimen mannetje komt uit de vermaarde collectie van het Nederlandse echtpaar Piet en Ida Sanders. Zij kregen het beeldje, zo'n 60 centimeter hoog, van de kunstenaar zelf toen zij hem in Frankrijk bezochten.

Het Concertgebouw

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geormerkte loten: € 906.539
Plus goededoelenprijzen: € 49.896
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 28.040
2000 t/m 2016: € 11,9 miljoen

Het Concertgebouw benut de bijdrage van de BankGiro Loterij om duurzame doelstellingen te verwezenlijken. Dit krijgt onder meer vorm met energiezuinige installaties en verlichting. Jaarlijks genieten er ruim 700.000 bezoekers van meer dan 900 activiteiten. Tijdens vier concerten, waaronder optredens van Janine Jansen en Karin Bloemen, zijn telkens vijf winnaars en hun introductie te gast. Zij krijgen een ontvangst in de koninklijke wacht-ruimte en een rondleiding achter de schermen.

Drents Museum

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geormerkte loten: € 80.510
Plus goededoelenprijzen: € 13.479
2008 t/m 2016: € 3,7 miljoen

Het Drents Museum trapt het jaar af met een ode aan de Drentse blueslegende Harry 'Cuby' Muskee, die in 2016 75 jaar zou zijn geworden. Honderdtwintig winnaars van de loterij bezoeken de expositie 'Window of my eyes' en maken een speciaal bluesconcert van JB Meijers mee. In maart zijn de BankGiro Loterij Open Dagen in het Drents Museum. In het najaar opent de tentoonstelling 'Peredvizhniki' met meesterwerken van het Russisch realisme.

Op 6 februari opent het nijntje museum zijn deuren. Dit onderdeel van het Centraal Museum is mogelijk gemaakt door een extra bijdrage van de BankGiro Loterij.

EYE

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 23.002
Plus goededoelenprijzen: € 1.777
2012 t/m 2016: € 1,9 miljoen

Filmmuseum EYE toont in het opvallende gebouw aan het IJ in Amsterdam de filmgeschiedenis: van films zonder geluid tot de nieuwste digitale producties. Op 16 september opent minister Jet Bussemaker het nieuwe EYE Collectiecentrum. Naast depot met perfecte opslag- en bewaaromstandigheden is het ook een expertisecentrum. Hiermee ontsluit EYE zijn collectie voor een internationaal publiek van wetenschappers, filmmakers en studenten.

Foam

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 26.922
Plus goededoelenprijzen: € 7.541
2007 t/m 2016: € 6,4 miljoen

Foam laat een zo breed mogelijk publiek genieten van alle facetten van de fotografie. Daarbij volgt de ene na de andere spraakmakende tentoonstel-

ling. In de zomer staat de legendarische en invloedrijke fotograaf Helmut Newton centraal. Vanaf september presenteert Foam in '#SafePassage' werk van de Chinese kunstenaar en activist Ai Weiwei. In maart volgen 64 winnaars een fotografieworkshop.

Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 15.191
Plus goededoelenprijzen: € 9.086
2008 t/m 2016: € 2,3 miljoen

Het museum ontleent zijn naam aan meesterportrettist Frans Hals en bezit 's werelds grootste collectie van zijn werk. Bezoekers maken kennis met de ongekende bloei van de schilderkunst in de Gouden Eeuw. Vanaf 12 november is er een bijzondere expositie van tachtig werken van Hollandse meesters uit de collectie van het Szépművészeti Múzeum in Boedapest. In de dependance De Hallen Haarlem is eigentijdse beeldende kunst te bewonderen.

Dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij verwerft het Drents Museum een bijzonder schilderij van Joop Kropff. Het verbeeldt de TT-race in Assen en is op 24 juni 1933 gemaakt. Er zijn weinig schilderijen met de TT als onderwerp en daarom is dit een uitstekende aanvulling op de overige TT-memorabilia van het museum. Joop Kropff maakte deel uit van de Nieuwe Haagse School.

De Chinese kunstenaar en activist Ai Weiwei signeert een boek bij de opening van zijn expositie in Foam.

Fries Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 1.060
Plus goededoelenprijzen: € 22.075
2008 t/m 2016: € 2,2 miljoen

Het Fries Museum vertelt het verhaal van Friesland vanuit diverse invalshoeken. Het mooiste zilver, het zwaard van vrijheidsstrijder Grutte Pier en de plakboeken van Mata Hari staan naast werk van wereldberoemde kunstenaars en toonaangevende ontwerpers. In het najaar starten speciale exposities van de internationaal vermaarde Friese kunstenaars Claudy Jongstra en de uit Friesland afkomstige Sir Lawrence Alma-Tadema.

Gemeentemuseum Den Haag

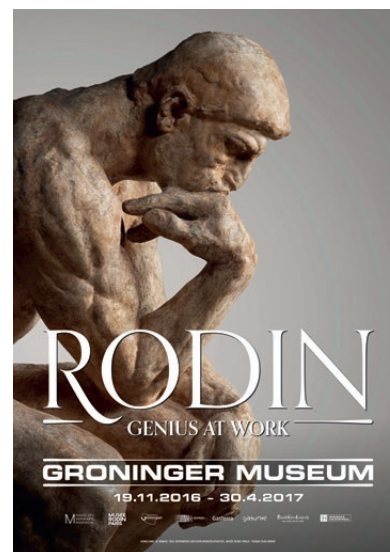
Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 200.109
Plus goededoelenprijzen: € 39.499
2006 t/m 2016: € 6,4 miljoen

Tien jaar na het overlijden van Karel Appel biedt Gemeentemuseum Den Haag een groots retrospectief van zijn werk. Ruim 60 tekeningen, 12 beelden en 67 schilderijen tonen Appel vanuit verschillende gezichtspunten. Tijdens de tentoonstelling '100 jaar tafelen' winnen 150 deelnemers met introduc  een workshop etiquette.

Groninger Museum

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 87.444
Plus goededoelenprijzen: € 19.222
2006 t/m 2016: € 3,6 miljoen

De unieke tentoonstelling 'David Bowie is' trekt meer dan 200.000 bezoekers naar het Groninger Museum. In het weekend van 14 en

Op 18 november opent in het Groninger Museum de grootste tentoonstelling over Rodin die ooit in Nederland is gehouden. Onder de titel 'Rodin - Genius at Work' vertelt de expositie het verhaal van deze bijzondere beeldhouwer.

In het kader van de tentoonstelling 'Nieuwe Lusten' in MOTI brengt Studio SMACK Bosch' beroemde schilderij 'Tuin der Lusten' met animaties tot leven.

15 mei komen 3.300 deelnemers naar het museum tijdens de BankGiro Loterij Open Dagen. Half november opent het museum zijn deuren voor 'Rodin – Genius at Work'. Met ruim 140 beelden en 20 werken op papier is dat de grootste tentoonstelling ooit in Nederland van het werk van de Franse beeldhouwer Auguste Rodin.

Hermitage Amsterdam

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 120.376
Plus goededoelenprijzen: € 28.424
Plus extra project: € 295.000
1999 t/m 2016: € 17,6 miljoen

Naar aanleiding van de expositie 'Spanse Meesters uit de Hermitage' volgen zestig winnaars een workshop portretschilderen in Hermitage Amsterdam. In juni bekijken onze prijswinnaars tijdens een exclusieve avondopenstelling de Grote

Tsarenkroon, een van de topstukken van de tentoonstelling 'Catharina, de Grootste'. Ruslandkenner Marie-Thérèse ter Haar belicht tijdens haar lezing de rol van Catharina in het Rusland van de achttiende eeuw.

De Hollandsche Molen

Bijdrage 2016: € 400.000
Plus geoormerkte loten: € 52.395
2000 t/m 2016: € 9,0 miljoen

De Hollandsche Molen is de drijvende kracht achter de instandhouding van molens in Nederland. De vereniging organiseert met onze steun de jaarlijkse Nationale Molendag en de BankGiro Loterij Molenprijs. Met de actie 'kans op' van de BankGiro Loterij VIP-KAART wint een deelnemer een diner voor twee personen in een molen, inclusief overnachting met ontbijt. Zie voor de Molenprijs ook pagina 33.

Jeugdcultuurfonds

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 43.135
2014 t/m 2016: € 0,7 miljoen

Het Jeugdcultuurfonds maakt het mogelijk dat kinderen tussen vier en achttien jaar uit financieel minder draagkrachtige gezinnen aan de slag kunnen met muziek, toneelspelen, schilderen, dansen of een andere vorm van kunst. Het Jeugdcultuurfonds betaalt de contributie voor de lessen. Kunst- en cultuureducatie draagt bij aan meer zelfvertrouwen en is goed voor het concentratievermogen. Dat vergroot de kansen van de kinderen om later goed mee te kunnen doen in de samenleving.

Joods Historisch Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 17.735
Plus goededoelenprijzen: € 6.171
2000 t/m 2016: € 4,6 miljoen

Een groot deel van het jaar staat het Joods Historisch Museum in het teken van de in 2011 overleden zangeres Amy Winehouse. De persoonlijke en intieme tentoonstelling 'Amy Winehouse: A Family Portrait' trekt duizenden bezoekers. Negentig winnaars van de BankGiro Loterij met hun introductie krijgen een speciale ontvangst inclusief een dj die voor muziek van Amy Winehouse zorgt.

Kunsthal Rotterdam

Bijdrage 2016: € 200.000
 Plus geoormerkte loten: € 97.329
 Plus goededoelenprijzen: € 6.010
 Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 85.000
 2007 t/m 2016: € 3,5 miljoen

De Kunsthal Rotterdam komt altijd met een verrassende en eigenzinnige programmering. In januari kunnen zestig winnaars tijdens een speciale avond in alle rust de werken van de Amerikaanse kunstenaar en activist Keith Haring bekijken. In september krijgen nog eens tweehonderd winnaars een exclusieve rondleiding door de expositie van de invloedrijke modefotograaf Peter Lindbergh.

MOTI

Bijdrage 2016: € 200.000
 Plus geoormerkte loten: € 557
 Plus goededoelenprijzen: € 1.277
 2007 t/m 2016: € 2,0 miljoen

MOTI blijft zijn collectie aanvullen met bijzondere (digitale) objecten en dat is geheel in lijn met de doelstelling om zo veel mogelijk ontwikkelingen in onze beeldcultuur te laten zien. Met de bijdrage van onze deelnemers realiseert MOTI diverse presentaties, zoals de tentoonstelling 'Nieuwe Lusten' in het kader van het Boschjaar, waarbij

Mede met steun van de BankGiro Loterij is Museum Boijmans Van Beuningen erin geslaagd het schilderij 'Le miroir vivant' van René Magritte aan te kopen. Daarmee gaat een lang gekoesterde wens van het museum in vervulling om een vroege Magritte aan de collectie toe te voegen. Dit werk behoort tot een groep van ruim veertig woord-beeldschilderijen die Magritte maakte in de beginjaren van zijn carrière.

jonge kunstenaars zich hebben laten inspireren door 'Tuin der Lusten' van Jheronimus Bosch.

De Amerikaanse kunstenaar James Lee Byars (1932-1997) maakte vooral naam met performances, maar creëerde later ook meer tastbare kunstwerken. Hij reisde veel en stuurde talloze brieven en kaarten aan zijn vriend Flor Bex, een Vlaamse museumdirecteur. Deze correspondentie geeft een goed beeld van de werkwijze van Byars en van de manier waarop hij contact hield met de kunstwereld. De BankGiro Loterij heeft eraan bijgedragen dat Museum Boijmans Van Beuningen de complete correspondentie heeft kunnen verwerven.

Museum Arnhem

Bijdrage 2016: € 200.000
 Plus goededoelenprijzen: € 2.438
 2010 t/m 2016: € 1,6 miljoen

Museum Arnhem is hét museum voor (inter)nationale moderne en hedendaagse kunst én vormgeving van de stad Arnhem. De hoogwaardige collectie bevat realistische kunst uit de twintigste eeuw, hedendaagse sieraden en vormgeving, met extra aandacht voor niet-Westerse kunst en werk van vrouwelijke kunstenaars. In 2017 start de bouw van de uitbreiding van het museum.

Museum Arnhem en het Stedelijk Museum Amsterdam kopen gezamenlijk 'In Pursuit of Bling' van de Nigeriaanse kunstenaar Ootobong Nkanga, die in Antwerpen woont en werkt. De installatie stamt uit 2014 en bestaat uit een centraal geplaatst dubbelzijdig wandkleed omgeven door een groot aantal metalen tafels met materialen, voorwerpen en twee video's. Het belangrijkste thema in het werk is de winning van grondstoffen in Afrika. Voor de aanschaf is ook de bijdrage van de BankGiro Loterij gebruikt.

Museum de Fundatie verwert in 2016 het schilderij 'Gewitterfront' van de beroemde Duitse kunstenaar Neo Rauch. 'Gewitterfront' is het tweede olieverfschilderij in Nederland van deze representant van de Neue Leipziger Schule. Het werk dateert uit 2016 en de aankoop is mede mogelijk gemaakt door de BankGiro Loterij.

Museum Beelden aan Zee

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 1.338
Plus goededoelenprijzen: € 1.890
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 65.000
2008 t/m 2016: € 2,4 miljoen

Het eerste beeldje voor de collectie Beelden aan Zee werd in 1969 gekocht

door de stichters van het museum. Inmiddels omvat de collectie meer dan duizend beelden. Eind oktober 2016 opent het museum zijn deuren voor de verrassende sculpturen van Pablo Picasso. Deze expositie komt tot stand met steun van het Blockbusterfonds en laat zeldzaam keramisch werk zien uit de beste musea en particuliere collecties in Europa.

Museum Boijmans Van Beuningen

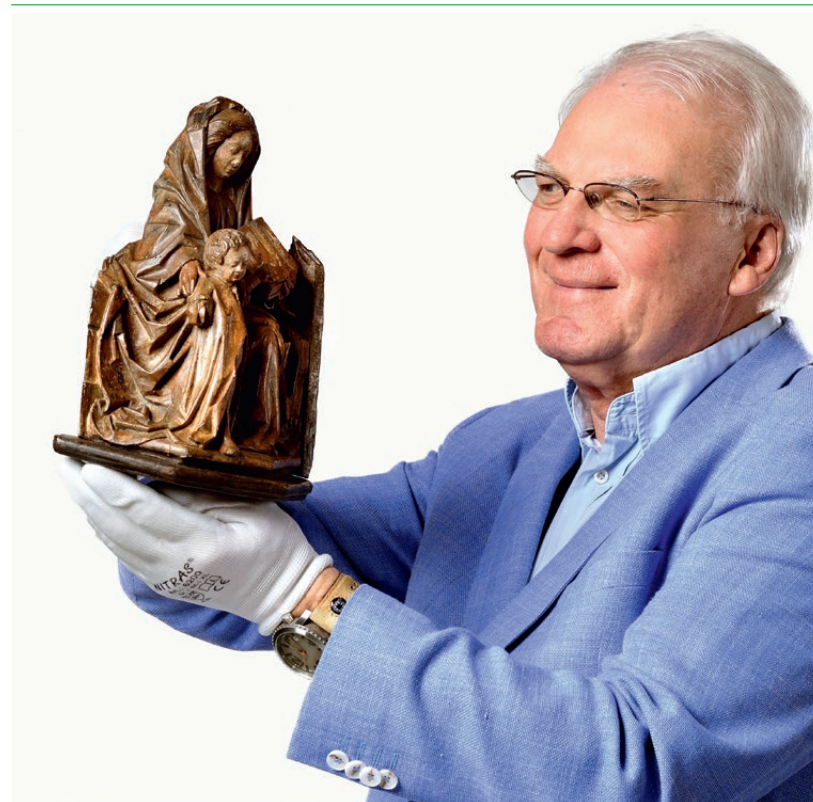
Bijdrage 2016: € 500.000
Plus goededoelenprijzen: € 2.724
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 70.000
2006 t/m 2016: € 6,4 miljoen

De collectie van Boijmans is een reis door de kunstgeschiedenis: van Rembrandt tot Van Gogh, van middeleeuwse gebruiksvoorwerpen tot videokunst. In oktober opent de expositie 'Fra Bartolomeo – de goddelijke renaissance', een eerbetoon aan een van de toonaangevende Italiaanse kunstenaars uit het begin van de zestiende eeuw.

Museum Catharijneconvent

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 7.347
Plus goededoelenprijzen: € 3.972
2012 t/m 2016: € 1,9 miljoen

Museum Catharijneconvent is een rijksmuseum voor christelijke kunst. In de zomer krijgt prof. dr. Herman Pleij carte blanche van het museum om een tentoonstelling naar eigen inzicht te maken. Na een duik in de collectie maakt hij een bijzondere expositie van middeleeuwse topstukken waar bezoekers op een andere manier naar gaan kijken. Speciaal voor 120 prijswinnaars houdt hij een lezing over 'De zomer van Herman Pleij'.

Museum Catharijneconvent wordt in 2016 de trotse eigenaar van een uniek Utrechts beeld van Maria met kind, hier getoond door prof. dr. Herman Pleij. Het beeld is gekocht op de TEFAF in Maastricht en heeft een specifieke en zeldzame iconografie. De sculptuur is van zeer hoge kwaliteit en vertoont veel overeenkomsten met het werk van de Utrechtse beeldhouwer Adriaen van Wesel (ca. 1417 - ca. 1490). Dit maakt het een bijzondere aanwinst voor de collectie Nederland en een aankoop van nationaal belang.

Ook de tweede Nationale Museumweek trekt weer veel en vaak nieuw publiek naar de musea.

Museum de Fundatie

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geormerkte loten: € 216.313
Plus goededoelenprijzen: € 15.094
2008 t/m 2016: € 2,4 miljoen

Ongeveer 3.000 deelnemers bezoeken de Overijsselse BankGiro Loterij Open Dagen in Museum de Fundatie en Kasteel het Nijenhuis. Later in het jaar volgt op beide locaties de dubbelexpo-

Arie Cupé, directeur Maria van Dijk en Willeke Alberti voor het Perlee-draaiorgel bij de opening van het vernieuwde Museum Speelklok.

sitie 'Ans Markus – Als ik jou was...'. In Zwolle hangen vele schilderijen en in Heino/Wijhe kunnen bezoekers ook sculpturen van deze Nederlandse kunstenaars zien. In april hebben veertig winnaars een persoonlijke ontmoeting met haar.

Museum Plus Bus

Bijdrage 2016: € 500.000
2010 t/m 2016: € 3,5 miljoen

In 2016 blijft de belangstelling voor de Museum Plus Bus onverminderd groot.

De bus maakt maar liefst 311 ritten. Bijna 12.000 ouderen beleven zo een onvergetelijke dag in de mooiste musea van Nederland. Het dagarrangement omvat vervoer met de Museum Plus Bus en een gastvrij onthaal in de twaalf deelnemende musea.

Museum Speelklok

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 722
Plus goededoelenprijzen: € 6.950
2006 t/m 2016: € 3,8 miljoen

In oktober openen Willeke Alberti en Arie Cupé als onvervalste Jordanezen de vernieuwde zalen van Museum Speelklok. Bezoekers kunnen nu nog meer zelfspelende muziekinstrumenten zien en horen. Voor het eerst is ook de koninklijke Clay klok voor het publiek te zien. Zo'n 150 winnaars kunnen met eigen ogen en oren zien en horen wat het vrolijkste museum van Nederland met de bijdrage van de loterij doet.

De Museum Plus Bus maakt in 2016 zijn 2.500e rit. Om dit te vieren neemt voorzitter Paul Mosterd een groep senioren mee naar de Hermitage Amsterdam.

Prinses Laurentien opent op 21 april de nieuwe tentoonstelling 'Energetica' op het dak van NEMO. De herinrichting is mogelijk gemaakt door een extra bijdrage van de BankGiro Loterij.

Museumkaart

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 749.215
2000 t/m 2016: € 22,7 miljoen

Met de Museumkaart wil de Museumvereniging een zo groot en divers mogelijk publiek bereiken.

Tegelijkertijd werkt zij aan een sterk en positief imago van Nederlandse musea. Met succes, want de Museumkaart is een begrip. In 2016 organiseert zij de tweede Nationale Museumweek. Onder de titel 'Ons echte goud' worden de collecties van de Nederlandse musea in de schijnwerpers gezet.

Met onze steun verwerft Naturalis in Leiden het eerste volledige skelet van een tyrannosaurus rex dat buiten de Verenigde Staten te zien is.

Museumstoomtram Hoorn-Medemblik

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 16.017
Plus goededoelenprijzen: € 14.262
2007 t/m 2016: € 3,1 miljoen

Museumstoomtram Hoorn-Medemblik vertelt de rijke geschiedenis van de stoomtram in Nederland. Op 29 april opent de locoburgemeester van Hoorn het nieuwe station in zijn stad. Dankzij onze extraprojectbijdrage is er nu een authentiek stationsgebouw met voldoende ruimte om een papieren kaartje te kopen en de geschiedenis van de lijn te bekijken.

Nationaal Museum van Wereldculturen

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 68.006
Plus goededoelenprijzen: € 28.437
2006 t/m 2016: € 6,5 miljoen

De drie volkenkundige musea, het Tropenmuseum in Amsterdam, Museum Volkenkunde in Leiden en het Afrika Museum in Berg en Dal,

hebben een groeiend aantal bezoekers. In het eerste volledige jaar groeit het aantal met 8 procent naar bijna 400.000. In Leiden gaat in oktober de bijzondere tentoonstelling 'Wereld vol veren' open. In Amsterdam is er uitgebreid aandacht voor Boeddha en boeddhisme, terwijl het Afrika Museum het jaar afsluit met de expositie 'Carnaval Wereldwijd'.

Naturalis Biodiversity Center

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 204.597
Plus goededoelenprijzen: € 26.435
Plus extra project: € 1.250.000
2006 t/m 2016: € 7,0 miljoen

De tyrannosaurus rex van Naturalis is sinds september in Nederland. Dankzij onze extra bijdrage is 'Trix' tot en met 5 juni 2017 het stralende middelpunt van de spectaculaire tentoonstelling 'T. rex in Town'. Op 19 november bekijken 150 deelnemers met introductie haar tijdens een exclusieve avond voor winnaars. Naturalis ondergaat een grootschalige verbouwing om eind 2018 als totaal vernieuwd museum open te gaan.

Nederlands Fotomuseum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 570
Plus goededoelenprijzen: € 3.812
2002 t/m 2016: € 2,3 miljoen

Het Nederlands Fotomuseum is hét nationale museum voor fotografie met een collectie van meer dan 5 miljoen beelden. Grotendeels zijn dat beelden uit de archieven van historische en eigentijdse fotografen. Onder anderen Ed van der Elsken, Cas Oorthuys, Bertien van Manen en Vincent Mentzel zijn in de collectie vertegenwoordigd. In de zomermaanden is er een uitgebreide tentoonstelling met werk van de vermaarde natuurfotograaf Frans Lanting.

Nederlands Openluchtmuseum

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 208.717
Plus goededoelenprijzen: € 62.859
2002 t/m 2016: € 10,3 miljoen

Het Openluchtmuseum gaat over de

geschiedenis van gewone mensen in Nederland. In de komende jaren verbindt het museum die verhalen met de canon van de Nederlandse geschiedenis. De presentatie van de canon moet in september 2017 gereed zijn. In 2016 realiseert het museum vier nieuwe canonpresentaties. Tijdens de BankGiro Loterij Open Dagen bezoeken 5.100 deelnemers het museum.

NEMO

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 220.189
Plus goededoelenprijzen: € 37.329
2011 t/m 2016: € 3,2 miljoen

Van jong tot oud, iedere bezoeker ontdekt in NEMO zelf de wereld van wetenschap en technologie. NEMO is het grootste 'science' museum van Nederland voor iedereen die nieuwsgierig is. Het publiek kan zichzelf en de wereld om zich heen ontdekken en onderzoeken aan de hand van tentoonstellingen, experimenten, demonstraties en workshops. Dankzij onze extra bijdrage kan NEMO op het dak de tentoonstelling 'Energetica' inrichten.

Koning Willem-Alexander opent de grootse tentoonstelling 'Jheronimus Bosch – Visioenen van een genie' ter gelegenheid van de vijfhonderdste sterfdag van deze Bossche schilder. Links Charles de Mooij, directeur van het museum, rechts burgemeester Ton Rombouts van Den Bosch.

Het Nieuwe Instituut heeft met steun van de BankGiro Loterij de originele salonset uit de woonkamer van Huis Sonneveld aangekocht. De twee stalen buisfauteuils en de glazen salontafel zijn ontworpen door W.H. Gispen en vervangen de replica's in deze museumwoning die door Het Nieuwe Instituut beheerd wordt. De stoelen zijn een waardevolle aanvulling op de historische meubelcollectie in het huis.

Het Nieuwe Instituut

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 576
Plus goededoelenprijzen: € 1.337
2006 t/m 2016: € 3,6 miljoen

Het Nieuwe Instituut in Rotterdam organiseert allerlei activiteiten rond de thema's architectuur, design en digitale cultuur, waaronder tentoonstellingen, onderzoeken, lezingen en publicaties. Het instituut beheert ook zevenhonderd archieven van Nederlandse architecten als Cuypers, Berlage en Rietveld. Museumwoning Huis Sonneveld is een van de best bewaarde woonhuizen in de stijl van Het Nieuwe Bouwen.

De Nieuwe Kerk

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 36.570
Plus goededoelenprijzen: € 37.871
2010 t/m 2016: € 4,1 miljoen

De Nieuwe Kerk Amsterdam organiseert tentoonstellingen uit collecties van over de hele wereld. Vanaf 30 september staat de Amerikaanse film-

Koningin Máxima opent op 5 oktober de tentoonstelling 'Anna Paulowna, kleurrijke koningin' in Paleis Het Loo in Apeldoorn.

ster Marilyn Monroe centraal in de tentoonstelling over haar leven. In 2016 zou dit stijlicoon negentig jaar zijn geworden. De vele persoonlijke bezittingen uit haar laatste huis geven een uniek, intiem beeld. Zeshonderd winnaars krijgen de dag voor de opening een exclusieve preview met een optreden van een Monroe-lookalike.

Het Noordbrabants Museum

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geormerkte loten: € 172.435
Plus goededoelenprijzen: € 14.538
2010 t/m 2016: € 3,3 miljoen

In ruim 2 maanden tijd bezoeken 421.700 mensen de internationale tentoonstelling 'Jheronimus Bosch –

Visioenen van een genie'. De Britse krant The Guardian omschreef de tentoonstelling als 'een van de belangrijkste van de eeuw'. Ook voor onze deelnemers is het een hoogtepunt: bijna 2.000 Brabantse deelnemers bezoeken de expositie tijdens de BankGiro Loterij Open Dagen.

Paleis Het Loo

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geormerkte loten: € 460.433
Plus goededoelenprijzen: € 61.777
2008 t/m 2016: € 4,6 miljoen

In 1816 komt de Russische grootvorstin Anna Paulowna, zuster van de tsaar, naar Nederland. Ze trouwt met Willem, prins van Oranje, de latere koning Willem II. Tweehonderd jaar later is dat aanleiding voor een exposi-

Een deel van de Beauty and the Beast-cast ontvangt in juni, tegen het prachtige decor van Paleis Het Loo, winnaars bij het gelijknamige musicalarrangement.

tie over haar op Paleis Het Loo. Eerder in het jaar krijgen deelnemers van de BankGiro Loterij een koninklijke ontvangst met een optreden van twee acteurs uit de musical 'Beauty and the Beast' in de paleistuin.

Prins Bernhard Cultuurfonds

Bijdrage 2016: € 14.000.000
Plus geoormerkte loten: € 928.691
Plus extra projecten: € 850.000
1970 t/m 2016: € 202,8 miljoen

Al meer dan 75 jaar steunt het Prins Bernhard Cultuurfonds cultuur, natuur en wetenschap. Dat doet het fonds met financiële bijdragen en het initiëren van projecten. Bekend zijn ook de prijzen die het fonds jaarlijks uitreikt. In 2016 gaat de prestigieuze Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs naar documentairemaker Heddy Honigmann voor haar hele oeuvre.

BankGiro Loterij Museumprijs

Bijdrage 2016: € 100.000

Elk jaar organiseren wij in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Museumvereniging de BankGiro Loterij Museumprijs. De museumprijs is een echt publieksevenement, want nadat de vakjury de genomineerden heeft bekendgemaakt, mag het publiek stemmen. Ruim 79.500 Nederlanders brengen in 2016 een stem uit. Zie ook pagina 36.

Rijksmuseum van Oudheden

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 49.999
Plus goededoelenprijzen: € 9.123
Plus extra project: € 522.000
2009 t/m 2016: € 2,9 miljoen

Het Rijksmuseum van Oudheden is het nationale museum voor archeologie in Nederland. Door middel van tentoonstellingen, educatie, publieke activiteiten, wetenschappelijke bestudering en (inter)nationale uitwisseling brengt het de oudheid en archeologie tot leven. In het museum kan iedereen kennismaken met oude beschavingen, bijvoorbeeld in de nieuwe Egyptezalen, de vaste presentatie 'Archeologie

Dankzij de steun van onder meer de BankGiro Loterij heeft Het Scheepvaartmuseum een topstuk van de Nederlandse zeeschilder Reinier Nooms (1623/4-1664) kunnen verwerven. Het werk, 'Gezicht op het IJ', toont 's Lands Zeemagazijn, het gebouw waarin nu Het Scheepvaartmuseum is gevestigd.

uit je achtertuin' en de tijdelijke tentoonstelling 'Koninginnen van de Nijl'.

Het Scheepvaartmuseum

Bijdrage 2016: € 400.000
Plus geoormerkte loten: € 53.648
Plus goededoelenprijzen: € 18.851
2006 t/m 2016: € 6,8 miljoen

Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam laat zien hoe de zee de Nederlandse cultuur heeft bepaald. Interactieve presentaties geven bezoekers een beeld van de maritieme geschiedenis en aan boord van het VOC-schip Amsterdam kunnen ze ervaren hoe het was om lange tijd op zee te leven. Maar liefst 12.000 deel-

nemers bezoeken de BankGiro Loterij Open Dagen, die voor Noord-Holland in dit museum en in het ernaast gelegen NEMO plaatsvinden.

Singer Laren

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 61.016
Plus goededoelenprijzen: € 4.971
2006 t/m 2016: € 4,8 miljoen

Singer Laren viert zijn zestigste verjaardag met een belangrijk nieuwbouwproject waarvoor het in 2013 een extra schenking van de loterij kreeg. In 2017 opent het vernieuwde Singer zijn deuren. Van april tot en met augustus 2016 is een bijzondere particuliere col-

lectie van Franse modernisten te zien. Op 6 augustus genieten 120 winnaars tijdens een speciale avond van de schilderijen en de livevertolking van Franse chansons.

Het Spoorwegmuseum

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 192.934
Plus goededoelenprijzen: € 40.467
2007 t/m 2016: € 4,4 miljoen

Aan het eind van het jaar presenteert Het Spoorwegmuseum de tentoonstelling 'Utrecht Centraal', in het kader van de opening van de nieuwe stationshal van Utrecht Centraal Station. In februari zijn de Utrechtse

Met onze bijdrage koopt Teylers Museum de aquarel 'Grutterstraat in Rhenen' van Jan Weissenbruch. Het werk is met zijn witte huizen, rode dakpannen en blauwe lucht een prachtig voorbeeld van de stijl van Weissenbruch. Geen negentiende-eeuwse kunstenaar kon zo navoelbaar het heldere licht weergeven.

BankGiro Loterij Open Dagen in Het Spoorwegmuseum. Maar liefst 3.000 deelnemers nemen de gelegenheid te baat om met introducties het museum gratis te bezoeken.

Stedelijk Museum Amsterdam

Bijdrage 2016: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 174.214
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 127.800
Plus goededoelenprijzen: € 8.373
2012 t/m 2016: € 2,2 miljoen

Het Stedelijk Museum Amsterdam heeft in 2016 twee belangrijke exposities. In de eerste helft van het jaar staat de Amsterdamse School centraal. Op 31 juli krijgen 54 winnaars in samenwerking met Museum 't Schip een speciale ontvangst en maken een excursie langs bijzondere gebouwen

Vereniging Hendrick de Keyser geeft met 'Monument en Bed' iedereen de mogelijkheid om in een monument vakantie te vieren, bijvoorbeeld in dit huis in Makkum.

van de Amsterdamse School. In het najaar opent de tentoonstelling rond de Zwitserse kunstenaar Jean Tinguely met steun van het Blockbusterfonds.

Teylers Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 53.708
Plus goededoelenprijzen: € 8.747
Plus extra project: € 480.000
2007 t/m 2016: € 2,8 miljoen

Nederlands oudste museum biedt een combinatie van kunst en wetenschap in een authentiek achttiende- en negentiende-eeuws decor en presenteert daarnaast actuele tentoonstellingen. Op 10 september start een grote overzichtstentoonstelling van de eigenzinnige Nederlandse kunstschilder Jan Weissenbruch. Tijdens de 'Night at the museum' op 5 november beleven 150 winnaars een speciale avond. Ze gaan met gidsen en zaklampen het verder donkere museum in.

TwentseWelle

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 278
Plus goededoelenprijzen: € 1.814
2009 t/m 2016: € 1,8 miljoen

In het vernieuwde museum TwentseWelle beleef je de ontdekkingsstocht van de mens in Twente. Van de jagers en verzamelaars en de

do 14 april 11.00 uur –
zo 17 april 19.00 uur

80
UUR
OPEN

Het Van Abbemuseum bestaat 80 jaar! Om dit te vieren is het museum 80 uur non-stop open. Echt waar! Wie blijft er 80 uur wakker met ons?

BankGiro Loterij Open Dagen

VAN
ABBE

Het Van Abbemuseum bestaat tachtig jaar en is daarom tachtig uur achter elkaar open.

Het Elisabeth Weeshuis Museum in Culemborg doet met steun van Vereniging Rembrandt uit het BankGiro Loterij Aankoopfonds een bijzondere aankoop. De Utrechtse schilder Paulus Moreelse maakte het schilderij 'Aanbidding van de herders' rond 1630 in opdracht van Floris II van Pallandt, de tweede graaf van Culemborg. Nu komt het werk van deze Hollandse meester eindelijk weer terug op de plek waar het hoort.

eerste mensen die zich er vestigden tot de tijd van textielbaronnen en stoommachines. Ook het heden en de toekomst komen aan bod; er is ruim aandacht voor de kennisindustrie. In oktober wordt het museum feestelijk heropend.

Van Abbemuseum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 99
Plus goededoelenprijzen: € 4.098
2007 t/m 2016: € 2,6 miljoen

Het Van Abbemuseum viert van 14 tot 17 april zijn tachtigjarige bestaan met

een openstelling van tachtig uur aan één stuk. Het is een lang weekend vol activiteiten. Acht winnaars krijgen een exclusief bezoek en een overnachting in Eindhoven. In het najaar krijgen 75 winnaars een speciale rondleiding tijdens 'GLOW', het jaarlijkse lichtfestival in Eindhoven.

Vereniging Hendrick de Keyser

Bijdrage 2016: € 1.200.000
Plus geoormerkte loten: € 2.332
Plus extra project: € 975.000
2000 t/m 2016: € 17,5 miljoen

Als landelijke organisatie zet Vereniging Hendrick de Keyser zich in voor het behoud van historische gebouwen. Een voorbeeld is Huis Tichelaar in het Friese Makkum. Het werd in 1669 gebouwd voor de bekende tegelbakker Tichelaar en zijn familie. Elke generatie voegde wat aan

het huis toe. Tegenwoordig is het te huur als vakantiewoning en onze deelnemers krijgen daarvoor een speciale korting.

Vereniging Rembrandt

Bijdrage 2016: € 400.000
2009 t/m 2016: € 2,9 miljoen

Vereniging Rembrandt steunt vanaf haar oprichting in 1883 musea bij belangrijke kunstaankopen. Onze bijdrage gaat naar het BankGiro Loterij Aankoopfonds, waarmee de vereniging aankopen mogelijk maakt voor musea die geen directe steun van de

Van de veertien gezichten op Alkmaar die Salomon van Ruysdael heeft gemaakt, bevond zich geen enkele in Nederland. Met steun van Vereniging Rembrandt uit het BankGiro Loterij Aankoopfonds verwerft Het Stedelijk Museum Alkmaar nu een topstuk: 'Gezicht op de Grote of Sint-Laurenskerk van Alkmaar vanuit het noorden' (1644).

loterij krijgen. De BankGiro Loterij steunt zo het openbaar kunstbezit in alle provincies, steden en kunstmusea in Nederland. Sinds de oprichting in 2010 droeg het fonds bij aan 42 kunst-aankopen van 30 musea.

Zeeuws Museum

Bijdrage 2016: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 1.689
Plus goededoelenprijzen: € 1.648
2008 t/m 2016: € 1,8 miljoen

Het Zeeuws Museum bevindt zich in de middeleeuwse abdij in het centrum van Middelburg. Met prachtige, eigentijdse presentaties toont het museum een onverwachte kant van Zeeland. De wereldberoemde wandtapijten met zeelagen uit de zestiende eeuw, de veelzijdige collectie met onder andere archeologie, schilderijen en zilver en de modepresentatie met een spannende rol voor de streekdrachten, zijn

een bezoek meer dan waard. Tijdens de Zeeuwse BankGiro Loterij Open

Dagen bezoeken 2.000 deelnemers het museum.

Deelnemers zijn bijzonder welkom in het Zeeuws Museum op de Open Dagen in juni.

Zuiderzeemuseum

Bijdrage 2016: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 163.494
Plus goededoelenprijzen: € 33.354
Plus extra project: € 580.000
2007 t/m 2016: € 6,9 miljoen

Het Zuiderzeemuseum richt zich op de cultuur van het voormalige Zuiderzeegebied en het huidige IJsselmeergebied. In het buitenmuseum staan authentieke panden uit dorpen rond de voormalige Zuiderzee, zoals de gerestaureerde molen uit Hemelum. Er zijn regelmatig molenaars aanwezig om de molen te laten draaien. In het binnenmuseum maken bezoekers kennis met kunst, cultuur en erfgoed van voor en na de afsluiting van de Zuiderzee.

Staande Egyptische vrouwenfiguren uit de periode van het Nieuwe Rijk tot de Grieks-Romeinse tijd in Egypte zijn zeer schaars. Het Allard Pierson Museum is daarom blij met de steun van Vereniging Rembrandt uit het BankGiro Loterij Aankoopfonds om dit 75 cm hoge, houten beeld te verwerven. Het beeld is ongeveer 3.500 jaar oud.

The World Charity Index 2016

GIVING				
World's top 20 Private Charity Donors 2016				
In their original currency and converted to pounds				
Rank	Organisation (country)	\$2015	€2015	£2015 % change*
1	Bill & Melinda Gates Foundation (USA)	\$5.5bn	€4.9bn	£3.6bn 61%
2	Wellcome Trust (UK)	\$925m	€833m	£606m 9%
3	Novamedia / Postcode Lotteries (Netherlands)**	\$681m	€613m	£446m 6%
4	National Philanthropic Trust (USA)	\$645m	€582m	£423m 38%
5	Lilly Endowment (USA)	\$556m	€500m	£364m 59%
6	Ford Foundation (USA)	\$536m	€483m	£351m 4%
7	Hong Kong Jockey Club (China)	\$503m	€453m	£329m 1%
8	La Caixa Foundation (Spain)	\$493m	€444m	£323m 2%
9	Silicon Valley Community Foundation (USA)	\$480m	€432m	£314m 1%
10	The Atlantic Philanthropies (USA)	\$401m	€361m	£262m 42%
11	William and Flora Hewlett Foundation (USA)	\$400m	€361m	£262m 11%
12	The Walton Family Foundation (USA)	\$375m	€337m	£245m -/-1%
13	Church Commissioners (UK)	\$334m	€301m	£219m 1%
14	The Robert Wood Johnson Foundation (USA)	\$318m	€287m	£208m -/-12%
15	John D. and Catherine T. MacArthur Foundation (USA)	\$313m	€282m	£205m 37%
16	Helmsley Trust (USA)	\$302m	€272m	£198m 25%
17	Andrew W. Mellon Foundation (USA)	\$279m	€252m	£183m 17%
18	Gordon and Betty Moore Foundation (USA)	\$277m	€249m	£181m 26%
19	Greater Kansas City Community Foundation (USA)	\$276m	€249m	£181m 5%
20	David and Lucile Packard Foundation (USA)	\$268m	€242m	£176m 5%

*increase or decrease in grants funded compared to 2014, in original currency

Onderzoek van de Werkgroep Filantropische Studies van de Vrije Universiteit van Amsterdam wijst uit dat we, samen met de VriendenLoterij en onze vier Postcode Loterijen, op wereld-schaal de op twee na grootste private donor zijn. Het Engelse dagblad City A.M. publiceert deze jaarlijkse ranglijst, die wordt aan-gevoerd door de Bill & Melinda Gates Foundation met dit jaar op de tweede plaats de Wellcome Trust en op de derde plaats ons Nederlandse initiatief.

** The Netherlands, Sweden, Great Britain in 2015.
Zie ook pagina 63 en 64.

Eenmalige schenkingen

De Bastei, Nijmegen

Bijdrage 2016: € 300.000

Een nieuw museum opent medio 2017 in Nijmegen: De Bastei. Dit centrum voor natuur- en cultuurhistorie van het Gelderse rivierengebied bestaat uit twee gebouwen: een nieuw te realiseren entreegebouw en het hoofdgebouw dat rust op de fundamenteën van een vestingtoren (bastei) uit 1525. Tijdens de bouw zijn unieke archeologische ontdekkingen gedaan: Romeinse muren en delen van een haven, verdedigingstorens uit verschillende middeleeuwse periodes en woningen en stadskastelen uit de twaalfde tot de zeventiende eeuw. Onze bijdrage is bestemd voor de museale presentatie van alle archeologische fundamenteën van De Bastei.

Kasteel Helmond, Helmond

Bijdrage 2016: € 340.000

Kasteel Helmond heeft een lange en bewogen geschiedenis van bijna zevenhonderd jaar. Het overleefde oorlogen en rampen, was een militaire

uitvalbasis en een thuis voor drie adellijke families. Sinds 1982 heeft het een museale functie. Na de eerste herinrichtingsfase is de middeleeuwse sfeer weer voelbaar en krijgt het publiek een samenhangend verhaal over de geschiedenis van de burcht. De tweede fase, ontsluiting van de zolder en vernieuwing van de entree en oprijlaan, realiseert het museum dankzij de bijdrage van de BankGiro Loterij.

Kathedrale Basiliek Sint Bavo, Haarlem

Bijdrage 2016: € 300.000

De Kathedrale Basiliek Sint Bavo in Haarlem is uniek en in oppervlakte na de Sint-Jan in Den Bosch de grootste kerk van Nederland. Deze schepping van architect Joseph Cuypers is tussen 1895 en 1930 gebouwd in een stijl waarin neogotiek, jugendstil en Amsterdamse School prachtig zijn vertegenwoordigd. De kerk is in gebruik als parochie- en bisschopskerk en er wordt op internationaal niveau gemuseerd. Na een ingrijpende restauratie met speciale aandacht voor meer publieksvoorzieningen, is het gebouw

De verschillende bouwstijlen die architect Joseph Cuypers heeft toegepast karakteriseren de Kathedrale Basiliek Sint Bavo in Haarlem.

klaar voor meer concerten en rondleidingen. De BankGiro Loterij draagt bij aan het verbeteren van verwarming en verlichting.

Sonnenborgh - museum & sterrenwacht, Utrecht

Bijdrage 2016: € 250.000

Op het bastion Sonnenborgh stichtte Buys Ballot in 1853 een weer- en ster-

renkundig instituut dat sinds 1854 het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) heet. Lange tijd fungeerde Sonnenborgh als sterrenwacht van de Universiteit Utrecht, tegenwoordig is het een sterrenwacht en museum ineen. De herinrichting maakt het authentieke karakter van de sterrenwacht weer zichtbaar en brengt de vernieuwde presentatie van het heelal, het weer en het klimaat op een toegankelijke en begrijpelijke manier

De bouwers van De Bastei doen wat al honderden jaren gebeurt: voortbouwen op muren uit eerdere tijden.

Kasteel Helmond is de grootste waterburcht van Nederland.

dichter bij het publiek. De verwachting is dat het museum met de herinrichting meer eigen inkomsten kan verwerven met publieke en zakelijke activiteiten.

Natuurmuseum Fryslân, Leeuwarden

Bijdrage 2016: € 400.000

Natuurmuseum Fryslân in Leeuwarden profileert zich als een familiemuseum over de Friese natuur. De grote publiekstrekker van het museum is 'Friesland Onder Water', een klassiek natuurhistorisch diorama over de natuur onder de Friese waterspiegel. Het museum wil deze presentatie vernieuwen door het uit te breiden met het zoute water van de Waddenzee. Ook vervangt het museum de mechanische presentatie door digitale technieken, beeldprojecties en lichteffecten en loopt de bezoeker niet meer door de presentatie, maar 'vaart' in een elektrisch geleid karretje. De presentatie opent begin 2018 en is dé bijdrage van het museum aan Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018.

Oude Kerk, Amsterdam

Bijdrage 2016: € 200.000

De Oude Kerk, midden op de Wallen, is het oudste gebouw van Amsterdam en tegelijkertijd een van de jongste culturele instellingen van Nederland.

Met de bijdrage van de BankGiro Loterij kan de Oude Kerk, het oudste gebouw van Amsterdam, de restauratie voltooien.

De rijke geschiedenis en waardevolle collectie maken van de kerk een unieke plek. Na een grondige restauratie en herinrichting is de kerk klaar om haar historie aan een breed publiek te tonen. Dit gebeurt door tentoonstellingen en door kerkruimtes open te stellen die nooit eerder toegankelijk waren, zoals de IJzeren Kapel. De Sebastiaanskapel krijgt daarbij een verwarmd tapijt zodat er ook in de koude maanden publieksactiviteiten kunnen plaatsvinden.

Stichting Méér Muziek in de Klas

Bijdrage 2016: € 1.500.000

Wetenschappelijk onderzoek leert dat zingen, muziek maken en naar muziek luisteren een positief effect hebben op schoolprestaties, motorische ontwikkeling en het doorzettingsvermogen van kinderen. Stichting Méér Muziek in de Klas is in 2015 door de minister

Het Natuurmuseum Fryslân beslaat vier verdiepingen vol bijzondere dieren en planten, opdrachten en proefjes.

van Onderwijs in het leven geroepen om muziekonderwijs op de basisschool een impuls te geven. Binnen de stichting zetten publieke en private partijen zich samen in voor structureel muziekonderwijs voor alle 1,6 miljoen kinderen op de basisschool. De bijdrage van de BankGiro Loterij is bestemd om de muziekprogramma's en -activiteiten op basisscholen de komende twee jaar te verbeteren en uit te breiden.

Op Sonnenborgh staan drie grote telescopen op de hemel gericht. De oudste kijker is meer dan 150 jaar oud, de nieuwste is een moderne zonnekijker.

Samen muziek maken verbindt, versterkt sociale vaardigheden en draagt bij aan betere schoolprestaties.

BankGiro Loterij Fonds

Bijdrage 2016: € 4.163.820
2004 t/m 2016: € 54,2 miljoen

Op 7 januari 2016 is het BankGiro Loterij Fonds gelanceerd. Dit fonds komt voort uit de programma's Maatschappelijke Rol Cultuur en Social Design van Stichting DOEN.

Met de bijdrage van de BankGiro Loterij steunt het BankGiro Loterij Fonds vernieuwende en creatieve culturele initiatieven. Initiatieven die laten zien dat kunst en cultuur kunnen ontroeren, inspireren en mensen kunnen verbinden en bij elkaar brengen. Door in aanraking te komen met kunst en cultuur stappen mensen even in de magische wereld van de verbeelding. Het wakkert zo bij eenieder de drang aan om voorbij het bestaande te denken.

In 2016 krijgt het fonds meer aanvragen dan het jaar daarvoor,

bijna vierhonderd. Het aantal ondersteunde initiatieven is bijna 80. Nieuw in 2016 zijn de BankGiro Loterij Experiences die het fonds samen met de loterij en door haar gesteunde initiatieven organiseert. Het zijn speciale evenementen exclusief voor deelnemers van de BankGiro Loterij. Zo ontvangt Toneelgroep Amsterdam samen met acteur Gijs Scholten van Aschat een select gezelschap deelnemers om in een masterclass samen de reikwijdte en kracht van toneel en voordracht te verkennen. Voor veel deelnemers een ervaring om nooit meer te vergeten.

Het BankGiro Loterij Fonds vindt het belangrijk om een breed publiek in aanraking te brengen met kunst en cultuur en zorgt er samen met de initiatiefnemers ook voor dat deze initiatieven vervolgens zichtbaar worden in Nederland. Maak hieronder kennis met twee inspirerende voorbeelden die het fonds in 2016 ondersteunt.

Ieder jaar genieten zo'n 50.000 Oerolbezoekers van een groot aantal Nederlandse en buitenlandse toneelgroepen, muzikanten en andere kunstenaars.

Dutch Design Week

Het grootste designevenement van Noord-Europa is de Dutch Design Week. Meer dan 2.500 nationale en internationale ontwerpers etaleren tijdens deze week hun talent en kennis. Elk jaar trekken honderdduizenden mensen naar Eindhoven om hiervan te genieten! Het BankGiro Loterij Fonds steunt tijdens deze vijftiende editie het eigen vernieuwende programma van Dutch Design Week: 'It's Your World'. De kernvraag in dit programma is welke cruciale rol design speelt in het vinden van oplossingen voor vragen en uitdagingen van de huidige samenleving en de wereld van morgen. 'It's Your World' onderzoekt dit met verschillende exposities en evenementen. Dit jaar bezoekt koningin Máxima als speciale gast de Dutch Design Week.

www.ddw.nl

Expeditie Oerol

Jaarlijks vindt op Terschelling theaterfestival Oerol plaats. Het Oerol Festival is sinds de eerste editie in 1982 uitgegroeid tot een waar fenomeen. Ieder jaar in juni is het Waddeneiland tien dagen lang het podium voor theater, dans, straattheater, beeldende kunst en muziek. In het programma 'Expeditie Oerol' ontmoeten kunstenaar en toeschouwer elkaar op het strand, het wad, in het bos of in een weiland om vervolgens samen iets tot stand te brengen. Samen gaan ze aan de slag met wetenschappers en lokale maatschappelijke organisaties. Wat eruit komt? Dat is altijd afwachten bij het befaamde festival waar landschapskunst, podiumkunst en cross-overs centraal staan. Verwondering en verrassing horen in ieder geval bij deze bijzondere ontdekkingsstocht over het eiland.

www.oerol.nl

Het BankGiro Loterij Fonds steunt tijdens de vijftiende editie van Dutch Design Week het vernieuwende programma 'It's Your World'.

De Zwaluw wint Molenprijs 2016

De BankGiro Loterij Molenprijs is een jaarlijkse publieksprijs die is ingesteld door De Hollandsche Molen in samenwerking met de BankGiro Loterij. De Hollandsche Molen zet zich al sinds 1923 in voor het voortbestaan en malende en draaiende houden van de wind- en watermolens van Nederland. Om mee te dingen naar de Molenprijs is een projectplan nodig dat voldoet aan drie criteria: fysieke verbetering van de molen, maatschappelijke uitstraling en een breed draagvlak onder de lokale gemeenschap. Met de prijs willen beide organisaties laten zien dat molens een onmisbaar en belangrijk onderdeel zijn van het Nederlandse culturele erfgoed.

Met de gewonnen 50.000 euro worden de wieken van Molen De Zwaluw hersteld, zodat de korenmolen eindelijk weer kan doen waar hij voor gemaakt is: draaien en malen.

Einduitslag Molenprijs 2016

In totaal stemmen 24.084 mensen via de website molenprijs.nl. Er is € 67.231 aan prijzengeld uitgekeerd.

De eindstand:

1. Molen De Zwaluw in Hasselt (Overijssel) € 50.000
2. Korenmolen De Goede Hoop in Mijnsherenland (Zuid-Holland) € 6.624
3. Papierfabriek De Middelste Molen in Loenen (Gelderland) € 6.146
4. De Korenbloem in Ulvenhout (Noord-Brabant) € 4.461

Juichende medewerkers bij de bekendmaking van korenmolen De Zwaluw in Hasselt als winnaar van de BankGiro Loterij Molenprijs.

De vier in 2016 genomineerde molens strijden om de hoofdprijs van 50.000 euro. Een vakjury stelt vooraf de shortlist van genomineerde molens samen en het publiek bepaalt uiteindelijk wie het prijzengeld wint. Met dit bedrag kan de winnende molen noodzakelijke restauraties verrichten of materiële aanvullingen doen, zoals het creëren van een educatief centrum.

Winnaar

Molen De Zwaluw uit Hasselt is in 2016 de grote winnaar met 6.853 van de 24.084 stemmen. Tijdens het tweede Nationale Molenfeest ontvangt de winnaar een cheque van 50.000 euro. Dankzij het gewonnen bedrag krijgt De Zwaluw de hoogstnoodzakelijke nieuwe wieken en wordt de molen niet 'vleugellam'. De andere drie molens ontvangen 1 euro per ontvangen stem met een maximum van € 30.000.

Tijdens het Molenfeest krijgen ook de molenprojecten die in 2016 een bijdrage uit het BankGiro Loterij Molenfonds ontvangen, hun cheque uitgereikt.

BankGiro Loterij Molenfonds

In 2015 is het BankGiro Loterij Molenfonds geïntroduceerd. Dit samenwerkingsverband tussen de BankGiro Loterij en De Hollandsche Molen dient als structurele financieringsbasis voor restauratieprojecten en onderhoud van Nederlandse molens en het organiseren van de Nationale Molendag en de BankGiro Loterij Molenprijs. De ambitie van het fonds is om in de komende vier jaar het aantal bezoekers aan de Nationale Molendag en het aantal stemmers voor de Molenprijs te vergroten.

Extra projecten

Bijzondere initiatieven van onze partners komen in aanmerking voor extra financiële steun. Het geld daarvoor komt uit de opbrengst van de extra trekkingen, die plaatsvinden naast de twaalf reguliere trekkingen. Voor de culturele organisaties betekent het extra steun voor een project. Uit de opbrengst van 2016 steunen we negen extra projecten.

Het wonder van Amsterdam

Bijdrage 2016: € 295.000

Hermitage Amsterdam

De Hermitage Amsterdam is gevestigd in het voormalige verpleeghuis Amstelhof, dat 324 jaar lang als zodanig in gebruik is geweest. Sinds 2009 presenteert het museum laagdrempelige tentoonstellingen uit diverse museale collecties en ontvangt jaarlijks bijna 500.000 bezoekers. Het wonder van Amsterdam is een multimediaal panorama dat de bezoeker de geschiedenis van Amsterdam en Nederland laat beleven vanaf het ontstaan van de hoofdstad tot nu, met een speciale rol voor het Amstelhof. Met de nieuwste projectietechnieken komen historische beelden, films, schilderijen en animaties samen in dit panorama.

Het wonder van Amsterdam is een multimediaal panorama in de Hermitage dat de geschiedenis toont van onze hoofdstad, ons land en zijn inwoners.

REXperience

Bijdrage 2016: € 1.250.000

Naturalis Biodiversity Center

Na een grootscheepse verbouwing wil Naturalis hét familiemuseum van Nederland zijn met een unieke combinatie van museum (zien, collectie), science center (doen) en 'experience' (beleven). Het skelet van de in Amerika opgegraven tyrannosaurus rex 'Trix' wordt het boegbeeld van het museum en schittert straks in de nieuwe dinosaursaal. In de vierdimensionale 'REXperience' gaat de bezoeker met een tijdscapsule in één knal 67 miljoen jaar terug in de tijd en komt daar oog in oog te staan met de levende 'Trix'.

In Maestro strijden bekende Nederlanders om de felbegeerde gouden baton. Zangeres Leona Philippo wint editie 2016.

Maestro

Bijdrage 2016: € 500.000

Prins Bernhard Cultuurfonds

In het televisieprogramma Maestro, met gemiddeld meer dan 1 miljoen kijkers per aflevering, volgen acht bekende Nederlanders een stoomcursus dirigeren en verdiepen zich in muziekgeschiedenis. Een vakkundige jury beoordeelt de prestaties, de vooruitgang en de potentie van de kandidaten. Het Prins Bernhard Cultuurfonds wil dit programma in 2017 een vervolg geven. Met Maestro onderstreept het fonds zijn missie door te laten zien hoe

rijk het muzikale leven in Nederland is, vooral op het gebied van amateurkunst.

BankGiro Loterij Theaterweekend

Bijdrage 2016: € 350.000

Prins Bernhard Cultuurfonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is bevlogen pleitbezorger van cultuur in Nederland. Samen met het Nationaal Theater Fonds is het fonds initiatiefnemer van het BankGiro Loterij Theaterweekend. Dankzij de bijdrage van de BankGiro Loterij kunnen theaters nieuw publiek bereiken door mensen op een laagdrempelige manier te laten kennismaken met podiumkunsten voor 10 euro per voorstelling. Het tweede BankGiro Loterij Theaterweekend in januari 2017 is een groot succes: zestig theaters, door het hele land verspreid, verwelkomen in totaal 125.000 bezoekers.

In concert met de BankGiro Loterij

Bijdrage 2016: € 580.000

Rijksmuseum

Het Rijksmuseum in Amsterdam, het drukst bezochte museum in Nederland

Tijdens het BankGiro Loterij Theaterweekend zijn topproducties van Nederlandse bodem te zien voor maar 10 euro per voorstelling.

met meer dan 2 miljoen bezoeken per jaar, bezit naast schilderijen een indrukwekkende collectie muziekinstrumenten. De instrumenten vertellen het historische verhaal van muziek door de eeuwen heen. Het museum heeft de langgekoesterde wens een breed muziekprogramma aan te bieden. Met de bijdrage van de BankGiro Loterij kan het Rijksmuseum de komende drie jaar een divers muziekprogramma organiseren, van pop tot klassiek, om de instrumenten en het effect van muziek op kunst onder de aandacht te brengen.

Een nieuwe jas voor de Tempel van Taffeh

Bijdrage 2016: € 522.000

Rijksmuseum van Oudheden

In de centrale entreehal van het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden staat de indrukwekkende Isistempel uit het Egyptische Taffeh, een gift van president Nasser in de jaren zeventig van de vorige eeuw. In 2018 bestaat het Rijksmuseum van Oudheden tweehonderd jaar en heeft feestelijke jubileumtentoonstellingen gepland. Het museum wil graag de entreehal en de tempel voor de feestelijkheden in een nieuw jasje steken met lichtkunstprojecties op de tempel die tweehonderd jaar museumgeschiedenis laten zien. Hiervoor is nieuwe, dynamische led(sfeer)verlichting nodig alsmede

aanpassingen van de akoestiek en de geluidsinstallatie.

Lorentz Lab

Bijdrage 2016: € 480.000

Teylers Museum

Teylers Museum in Haarlem vindt zijn oorsprong in de tijd van de verlichting en was lang een laboratorium en galerie. Nobelprijswinnaar Hendrik Lorentz had hier zijn eigen laboratorium waar hij grote wetenschappers op bezoek kreeg, onder wie Einstein. Met de extra bijdrage van de Bankgiro Loterij komt in het gerenoveerde Lorentz Lab het roemruchte wetenschapsverleden van het museum weer tot leven. Acteurs kruipen in de huid van Hendrik Lorentz, Albert Einstein en Marie Curie en doen samen met het publiek sensationele proeven.

Museumhuizen

Bijdrage 2016: € 975.000

Vereniging Hendrick de Keyser

Vereniging Hendrick de Keyser heeft vierhonderd prachtige panden in bezit die een representatief beeld geven van de Nederlandse architectuur- en interieurgeschiedenis. De vereniging wil meer panden aan een groter publiek tonen door 35 sleutellocaties als museumhuizen open te stellen, zodat iedereen kan zien hoe Nederland in die tijd woonde, werkte en leefde. De

De 'nieuwe jas' voor het Rijksmuseum van Oudheden geeft de imposante entreehal en de tempel de allure die zij verdient.

huizen staan nu nog leeg. Voordat ze als musea open kunnen, moeten ze ingericht zijn en aanpassingen krijgen voor hun nieuwe functie, waaronder een garderobe, toiletten en een kassa.

Zuiderzeelicht

Bijdrage 2016: € 580.000

Zuiderzeemuseum

Het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen is een echt familiemuseum, waar de meeste bezoekers in de zomermaanden komen. Dat wil het museum

veranderen met 'Zuiderzeelicht': een jaarlijks terugkerend evenement tijdens de kerstvakantie waar oude Zuiderzeeverhalen de hoofdrol spelen. Lichtprojecties en audiotekniken zetten het verhaal kracht bij, terwijl ouderwetse vuurkorven, lantaarns en olielampen de juiste sfeer oproepen. Elk jaar komt er een nieuw verhaal met een nieuwe route en andere lichttechnieken. Arthur Japin bewerkt voor de eerste editie het verhaal 'Het Vrouwje van Stavoren'.

Teylers Museum was lange tijd een laboratorium en galerie voor wetenschap en kunst.

Het evenement 'Zuiderzeelicht' vertelt over het leven rond de Zuiderzee. Bijzondere lichtprojecties en audio-technieken zetten het verhaal kracht bij.

Vereniging Hendrick de Keyser is in 1918 opgericht om de teloorgang van beeldbepalende huizen te voorkomen.

Nationaal Monument Kamp Vught winnaar Museumprijs 2016

BankGiro Loterij
MUSEUMPRIJS

De Museumprijs is een initiatief van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de BankGiro Loterij, in samenwerking met de Museumvereniging. Het is bedoeld om musea te stimuleren onderscheidend te zijn en een breed publiek aan te spreken. Met succes, want het aantal publieksstemmen blijft groeien. Hadden we vorig jaar al een record met ongeveer 71.000 stemmen, dit jaar is dat ruim overtroffen met 79.568 stemmen. We mogen de BankGiro Loterij Museumprijs daarom met recht een van de grootste culturele publieksprijzen in Nederland noemen.

Aan de prijs is een bedrag van 100.000 euro verbonden. De BankGiro Loterij Museumprijs is dit jaar bestemd voor het oorlogs- en/of verzetsmuseum of herinneringscentrum dat er het beste in slaagt het verhaal over de Eerste en/of Tweede Wereldoorlog op een aansprekende wijze aan een divers publiek te presenteren. Een vakjury selecteert drie genomineerde musea, waarna het publiek via museumprijs.nl de uiteindelijke

winnaar bepaalt. Militair historicus en onderzoeker Christ Klep is dit jaar toegevoegd als expertjurylid.

Genomineerde musea

De mix van de genomineerde musea voor de BankGiro Loterij Museumprijs 2016 weerspiegelt verschillende facetten van oorlog. Het Verzetsmuseum Amsterdam confronteert de bezoeker met las-

Directeur Jeroen van den Eijnde (r) is blij met de erkenning. 'Het is belangrijk om het verhaal van de Tweede Wereldoorlog zichtbaar te houden en vrijheid niet als iets vanzelfsprekends te ervaren.'

tige keuzes: weerstand of collaboratie? Boosheid of berusting? Het Verzetsmuseum is een museum met brede uitstraling en een diepe boodschap.

Het Nationaal Monument Kamp Vught voegt daar als het ware nog een pijler aan toe. Hoe was het leven in dit kamp? In de barakken bekruipt je het gevoel van beleving, maar zonder ongepaste opdringerigheid.

Ten slotte het Nationaal Militair Museum in Soest. Een hypermodern complex vol militaire 'spullen'. Een ruim buitenterrein waarop zelfs het oorspronkelijke hoofdgebouwtje van vliegveld Soesterberg uit de Eerste Wereldoorlog nog staat. Er is aandacht voor morele keuzes die een oorlog onvermijdelijk oproept.

Erkenning

Kamp Vught laat met 37,1 procent van de stemmen de andere

genomineerden, Verzetsmuseum Amsterdam (33 procent) en Nationaal Militair Museum in Soest (29,9 procent), achter zich. Nationaal Monument Kamp Vught is er op uitstekende wijze in geslaagd de dramatiek van dit voormalige SS-concentratiekamp uit de Tweede Wereldoorlog om te zetten in een reële beleving. De verhaallijnen zijn bijzonder goed en overtuigend doorgetrokken naar het heden. Jeroen van den Eijnde, directeur Nationaal Monument Kamp Vught: 'Ik ben geweldig blij en trots dat wij deze prijs hebben gewonnen. Het is in de eerste plaats een erkenning voor de gezamenlijke inspanning die talloze vrijwilligers en een klein team leveren om deze indrukwekkende plek en de verhalen die ermee verbonden zijn, in stand te houden. Dit resultaat toont aan hoeveel mensen ons herinneringscentrum steunen. Hartverwarmend!'

Kamp Vught was tijdens de Tweede Wereldoorlog het enige SS-concentratiekamp buiten nazi-Duitsland. In de barakken voel je op indringende wijze hoe het leven hier toen geweest moet zijn.

Onze partners op de kaart

De culturele partners van de BankGiro Loterij zijn verspreid over het hele land.

- Amsterdam Museum
- Anne Frank Stichting
- Cobra Museum
- Het Concertgebouw
- EYE
- Foam
- Hermitage Amsterdam
- Joods Historisch Museum
- NEMO
- De Nieuwe Kerk
- Rijksmuseum
- Het Scheepvaartmuseum
- Stedelijk Museum Amsterdam
- Tropenmuseum
- Van Gogh Museum

• Oude Kerk, Amsterdam

• Kathedrale Basiliek Sint Bavo, Haarlem

- Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem
- Teylers Museum
- Museumstoomtram Hoorn-Medemblik
- Zuiderzeemuseum
- Fries Museum
- Groninger Museum
- Drents Museum
- Museum de Fundatie
- Singer Laren
- Beeld en Geluid
- Paleis Het Loo
- Kröller-Müller Museum
- Museum Arnhem
- Nederlands Openluchtmuseum
- Afrika Museum
- Noordbrabants Museum
- Van Abbemuseum
- Bonnefantenmuseum
- MOTI
- Gemeentemuseum Den Haag
- Mauritshuis
- Museum Beelden aan Zee
- Museum Volkenkunde
- Naturalis Biodiversity Center
- Rijksmuseum van Oudheden
- Kunsthall Rotterdam
- Museum Boijmans Van Beuningen
- Het Nieuwe Instituut
- Nederlands Fotomuseum
- Zeeuws Museum

• Museum Helmond, Helmond

• Natuurmuseum Fryslân, Leeuwarden

• Sonnenborgh - museum & sterrenwacht, Utrecht

• De Bastei, Nijmegen

Organisaties die in het hele land werken

- BankGiro Loterij Fonds
- BOEi
- De Hollandsche Molen
- Jeugdcultuurfonds
- Museumkaart
- Museum Plus Bus
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Vereniging Hendrick de Keyser
- Vereniging Rembrandt

• Stichting Méér Muziek in de Klas (landelijk)

- Bestaande partners
- Eenmalige schenking

Win meer: alle dagen prijs

In 2016 introduceert de BankGiro Loterij een nieuw prijzenpakket dat groter is dan ooit. De totale prijzenpot staat dit jaar op 52,7 miljoen euro. Onze deelnemers winnen in totaal 1.903.895 prijzen, waaronder geldprijzen, stedenreizen met museumbezoek, auto's, musicalkaarten en arrangementen.

Met het nieuwe 'alle dagen prijs'-prijzenpakket is het bij de BankGiro Loterij elke dag feest.

Geldprijzen

De hoogte van de te winnen geldprijzen wordt verdubbeld als de deelnemer meespeelt met een WeekprijzenVerdubbelaar. Elke werkdag maken we op onze website en via telegraaf.nl een winnaar van 10.000 euro (inclusief WeekprijzenVerdubbelaar) bekend. Iedere zaterdag hebben we een gelukkige winnaar van 100.000 euro (inclusief WeekprijzenVerdubbelaar) en op zondagen reiken we een splinternieuwe Opel Corsa 1.4 uit.

Maandelijks verloten we 1 miljoen euro; in de even maanden is dit een deelprijs, in de oneven maanden valt de prijs op één lot. Met elke trekking spaart de deelnemer MiljoenenMunten per gekocht lot. Het aantal gespaarde MiljoenenMunten bepaalt in de even maanden welk aandeel de winnaar in de deelprijs heeft.

Keuze in prijzen

De prijs naar keuze is een gewaardeerde prijs bij onze deelnemers. Naast de bestaande collectie keuzeprijzen van onder andere bordspellen, artikelen uit museumwinkels en (kook)boeken, breiden we de sortering uit met kaartjes voor voorstellingen. Zo kiezen 201 winnaars entreekaarten voor het toneelstuk 'Borgen' van het Noord Nederlands Toneel. Ook het dagje weg naar keuze is populair. Winnaars kiezen hier zelf een uitstapje voor het hele gezin, bijvoorbeeld een bezoek aan het Amsterdam Light Festival, de Bataviawerf of een dagje dieren-tuin.

Elke werkdag maken we winnaars blij. Dit echtpaar uit Amsterdam speelt mee met de WeekprijzenVerdubbelaar en wint daarom 10.000 euro.

Elke zondag maken we een winnaar blij met een splinternieuwe Opel Corsa 1.4. Deze deelnemer uit Afferden kan zijn geluk niet op.

Bijzondere concerten

Voor het zesde jaar op rij organiseert de BankGiro Loterij de Nieuwjaarsconcerten. Dit jaar is het RAI Theater in Amsterdam speciaal voor deze gelegenheid in een tijdelijk museum veranderd. Winnaars genieten in januari 2017 van het Pop-Up Orchestra onder leiding van dirigent Dominic Seldis terwijl bekende werken van Rembrandt van Rijn, Johannes Vermeer en Auguste Rodin tot leven komen. Met optredens van André van Duin, Ilse DeLange, O'G3NE, The Common Linnets en Leona Philippo is de avond compleet.

In Het Concertgebouw Amsterdam raken tweehonderd winnaars in december in kerststemming met 'Christmas Classics at the Movies', waarbij diverse koren nummers zingen uit bekende films als 'Home Alone', 'Love Actually' en 'The Snowman'.

Robert ten Brink verrast in Het Scheepvaartmuseum de 29 winnaars die maar liefst 1 miljoen euro mogen verdelen.

Exclusieve arrangementen

Bij speciale arrangementen doen wij er nog een schepje bovenop om onze deelnemers in de wat-

ten te leggen met drankjes en luxe hapjes. Zaterdag 9 april zien 472 winnaars met introduc  de bijzondere musical 'Amandla! Mandela' in het DeLaMar Theater in Amsterdam. Op 15 mei genie-

ten 815 winnaars met introduc  van de country, folk en bluegrass die The Common Linnets vertolken in Koninklijk Theater Carr . Nog eens 1.540 winnaars met introduc  zien in het Beatrix

Winnaars Leo en Carola geloven hun ogen niet als zij van Leontine Borsato de cheque van 1 miljoen euro overhandigd krijgen.

In het Koninklijk Eise Eisinga Planetarium in Franeker geeft Leontine Borsato twee nietsvermoedende deelnemers de verrassing van hun leven.

Winnaars bewonderen de installaties van internationale kunstenaars die de binnenstad verlichten tijdens het Amsterdam Light Festival.

Theater in Utrecht de musical 'The Bodyguard', met zangtalent Romy Monteiro als hoofdrolspeelster. Als echte vips worden onze winnaars met een limousine naar het theater gebracht. De eigen bodyguard-voor-een-avond is onderdeel

van de prijs. Koninklijk Theater Carré in Amsterdam presenteert in december de 32e editie van het Wereldkerstcircus met dit jaar het grootste programma ooit. Nooit eerder waren er zoveel circusacts in één show te bewonderen. Onze

De winnaars van kaartjes voor de Apenheul krijgen een speciale ontvangst.

Elke zaterdag maken we een winnaar blij met maximaal 100.000 euro. Rita uit Lutten speelt mee met de WeekprijsVerdubbelaar en mag, samen met haar dochter, een cheque van 100.000 euro mee naar huis nemen.

363 winnaars zijn erbij en beleven samen met drie introducés een adembenemende voorstelling.

Blockbusterfonds

Het Blockbusterfonds is in 2012 door de VandenEnde Foundation, het Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds en de BankGiro Loterij

opgericht om uitzonderlijke culturele projecten mogelijk te maken. In 2016 heeft dat weer geleid tot een aantal heel bijzondere manifestaties. Dankzij het Blockbusterfonds genieten tien genodigden van de tentoonstelling 'Unseen', waar zij onthaald worden op een vipontvangst met

Twintig BankGiro Loterijgenodigden genieten van rust en ruimte bij de exclusieve avondopenstelling van de Peter Lindbergh-expositie in Kunsthal Rotterdam.

rondleiding. Kunsthal Rotterdam ontvangt 120 van onze deelnemers met introduc  bij de avond-openstelling van ‘Keith Haring - The Political Line’ en nog eens 20 genodigden zijn welkom bij de exclusieve avondopenstelling ‘Peter Lindbergh - A Different Vision on Fashion Photography’. Alle deelnemers die tentoonstellingen van het Blockbusterfonds met hun VIP-KAART bezoeken, hebben gratis toegang en mogen ook gratis een introduc  mee naar binnen nemen. Zij kunnen bijvoorbeeld naar het Amsterdam Light Festival, dat zijn eerste lustrumeditie viert met meer dan 35 lichtkunstwerken en -installaties in het oude centrum van Amsterdam. In het noorden van het land trekken vooral de expositie over David Bowie in het Groninger Museum en de bijzondere theaterproductie

Komt dat zien! Winnaars van de BankGiro Loterij genieten samen met hun introduc  van onvervalste circuskunsten in Koninklijk Theater Carr .

De winnaars van de musical ‘The Bodyguard’ ontvangen een vipbehandeling met onder andere een limousine en een echte bodyguard.

Het bijzondere theaterstuk ‘Het Pauperparadijs’ in Veenhuizen valt onder het Blockbusterfonds en wordt goed bezocht, ook door onze deelnemers.

‘Het Pauperparadijs’ op locatie in Veenhuizen veel belangstelling. Aan het eind van het jaar gaat de musical ‘Watskeburt?!’ van de Jeugd van Tegenwoordig in première.

Overige prijzen in natura

Naast alle geld- en keuzeprijzen, arrangementen, concerten en Blockbusterprijzen hebben we elke maand nog veel meer te verloten. Bijvoorbeeld pretpark- en dieren-tuinkaartjes voor vier personen, musicalkaarten voor ‘Ciske de Rat’, kaarten voor het concert ‘Groots met een zachte G’ van Guus Meeuwis, verwenpakketten van Dove, NIVEA en Rituals, cadeau-kaarten van HEMA, ICI PARIS XL, Karwei en bol.com en speciale prijzen als de BankGiro Loterij Reiskoffer. Ook hebben we unieke, cultuurgerelateerde prijzen zoals het speciaal ontworpen koekblik

met de afbeelding van ‘Een bevroren vaart bij de Maas (1867)’ van Andreas Schelfhout en Rembrandt en Van Gogh-theedoeken. We houden bij de inkoop van prijzen altijd rekening met een verantwoorde omgang met mens en milieu.

Speciaal ontworpen voor winnaars van de BankGiro Loterij: exclusieve Van Gogh- en Rembrandt-theedoeken.

Beleef meer: met en bij onze partners

Onze deelnemers hebben onvergetelijke belevenissen als ze hun BankGiro Loterij VIP-KAART gebruiken. Dat varieert van een exclusieve avondopenstelling bij een wereldtentoonstelling tot een echte VIP-ontvangst op de Uitmarkt. De partners van de BankGiro Loterij maken daarmee het onmogelijke mogelijk.

Twintig deelnemers van de BankGiro Loterij zijn als vip aanwezig op het populaire Zeeland Nazomerfestival, met als kers op de taart een 'Meet-and-Greet' met Danny Vera.

Deelnemers van de BankGiro Loterij genieten als vip van het Grachtenfestival, inclusief lunch en rondvaart over de Amsterdamse grachten.

In juli nemen veertig VIP-KAARTHouders deel aan een busexcursie langs gebouwen van de Amsterdamse School, met als afsluiter een vip-ontvangst in het Stedelijk Museum.

Vanaf de exclusieve viptribune hebben onze deelnemers goed zicht op het hoofdpodium en de optredens tijdens de Uitmarkt in Amsterdam.

Deelnemers van de BankGiro Loterij beleven zaterdag 3 september het modern-klassieke evenement 'Empeiria' op Paleis Soestdijk in Baarn.

In de Apenheul wacht onze deelnemers een warm onthaal, met als verrassing een blijvend fotomoment.

De exclusieve avondopenstelling van Museum Speelklok op zaterdag 22 oktober is echt alleen voor vipgasten van de BankGiro Loterij.

Armin van Buuren selecteerde elf schilderijen van Vincent van Gogh voor de multimediatour 'Embrace Vincent'. Onze deelnemers bekijken op 21 oktober de kunstwerken en beluisteren zijn toelichting en geselecteerde muziek.

In juli krijgen 44 deelnemers in het Nederlands Openluchtmuseum een rondleiding langs de flora en fauna met uitleg over het enten en stekken van planten.

In aansluiting op de tentoonstelling 'Made in Amsterdam – 100 jaar in 100 kunstwerken' in het Amsterdam Museum kunnen onze deelnemers een workshop stempels maken volgen.

Op zaterdag 13 augustus opent Museum Catharijneconvent in Utrecht exclusief de deuren voor onze vip-gasten. Zij bezoeken de tentoonstelling 'De Zomer van Herman Pleij', met lezing.

Op zondag 24 april volgen 64 BankGiro Loterij-deelnemers een vip-schilderworkshop in de Hermitage met daarna een rondleiding door de tentoonstelling 'Spaanse Meesters'.

Het Cobra Museum ontvangt honderd deelnemers tijdens een exclusieve avondopenstelling rond de tentoonstelling 'Karel Appel – De Opera'.

Na het bezoek aan partner Beeld en Geluid, krijgen onze vip-gasten een goedgevulde goodiebag mee naar huis.

In Singer Laren genieten 120 genodigden van de exclusieve avondopenstelling van de tentoonstelling 'Franse Modernisten', omlijst met chansons.

Werven en informeren

2016 is een echt feestjaar voor de BankGiro Loterij. We geven dit jaar nog meer mooie (geld)prijzen weg, vieren onze 55e verjaardag en trakteren al onze deelnemers op de BankGiro Loterij VIP-KAART. Met het nieuwe 'alle dagen prijs'-prijzenpakket is het voor onze deelnemers letterlijk elke dag feest.

De loterij groeit

Door de continu stijgende lijn van aanwas door campagnes, neemt de inleg ten opzichte van vorig jaar met 6,5 procent toe.

Specifiek meespelen

Onze partners zijn belangrijk bij het betrekken van nieuwe deelnemers. Bezoekers van partners kunnen steeds vaker ter plekke besluiten mee te gaan spelen ten bate van die partner. Zij krijgen dan gratis toegang tot het desbetreffende museum en een BankGiro Loterij VIP-KAART. Daarmee kunnen zij ook andere topmusea gratis bezoeken en korting krijgen op diverse culturele activiteiten. We weten dat als deelnemers specifiek voor een partner meespelen, dit de band versterkt tussen de loterijdeelnemer en de instelling. Op deze wijze kunnen onze partners hun eigen inkomsten verhogen, oplopend tot soms wel 1 miljoen euro.

Werving in musea geeft de loterij een gezicht en levert nieuwe deelnemers op die speciaal voor het betreffende museum meespelen.

Online- en offline-campagnes

We informeren onze deelnemers op verschillende manieren: via online- en offline-campagnes, sociale media en tv-programma's. Door de inzet van deze middelen werven we nieuwe deelnemers en versterken we de band met de huidige deelnemers.

In de januaricampagne presenteren we het nieuwe prijzenpakket. De ondersteunende tv-commercial met Leontine Borsato is opgenomen bij onze partner het Van Gogh Museum. In maart, vlak voor Pasen, valt bij 1,5 miljoen huishoudens het Gouden Ei op de deurmat, waarmee geldprijzen

tot 25.000 euro te winnen zijn. De succesvolle onlinecampagne '55 jaar' gaat in juni offline

verder als feestcampagne. De jarige BankGiro Loterij trakteert alle nieuwe deelnemers op een

In de januaricampagne presenteren we het nieuwe prijzenpakket en de nieuwe huisstijl.

In 2016 is alweer de derde editie van Maestro met als kandidaten Patrick Stoof, Marlou van Rhijn, Daan Boom, winnares Leona Philippo, Karin Bloemen, Ferry Doedens, Aaf Brandt Corstius en René Froger.

Sociale media

Sociale media spelen een belangrijke rol in de directe communicatie met onze deelnemers. Op vragen of opmerkingen via Twitter kunnen we meteen een antwoord geven of reageren. Op Facebook groeien we, dankzij aansprekende acties, naar 35.000 vrienden.

Televisie

Maestro

Zondag 17 januari 2016 start bij AVROTROS onder de bezielende leiding van Frits Sissing het derde seizoen van Maestro. Cabaretière Karin Bloemen, televisiemaker Daan Boom, columnist Aaf Brandt Corstius, acteur Ferry Doedens, zanger René Froger, paralympisch kampioene Marlou van Rhijn, acteur Patrick Stoof en zangeres

Leona Philippo gaan de strijd met elkaar aan. Leona Philippo verslaat Daan Boom in de spannende finale en wint hiermee de titel 'Maestro' en de gouden baton. Wekelijks zien tussen de 1,6 en 1,9 miljoen kijkers ook hoe Leontine Borsato prijswinnaars verrast met cheques van 100.000 euro tot wel 1 miljoen euro. Daarmee is het een van de best bekeken programma's op de zondagavond.

De BankGiro Loterij is jarig en trakteert daarom elke nieuwe deelnemer op een cadeaupakket ter waarde van 95 euro met daarin onder andere een dagje uit en de VIP-KAART.

cadeaupakket ter waarde van 95 euro en de kans op een 'koninklijk' diner in Paleis Het Loo of het Rijksmuseum. Deelnemers die hun VIP-KAART nog niet hebben gebruikt, ontvangen in december een kerstkaart als vriendelijke aanmoediging om hem snel te gaan gebruiken. Gedurende het hele jaar loopt de onlinecampagne '1e maand gratis meespelen'.

Rond Pasen ligt er een 'Gouden Ei' in de brievenbus waarmee iedereen kans maakt op 25.000 euro.

In september levert het Prijzentheater op Facebook, met puzzels en rebussen, flink wat bezoek en likes op. Zo mag heel Nederland raden welke drie dieren hier te zien zijn.

In de Maestro-uitzending van 8 maart overhandigt ambassadeur Leontine Borsato in Het Scheepvaartmuseum 1 miljoen euro aan de totaal verraste winnaars.

The Big Picture

Vanaf zondag 31 januari presenteert Robert ten Brink zes weken lang The Big Picture bij RTL 4. In het spelprogramma maakt de studiokandidaat kans op de hoofdprijs van 1 miljoen euro als hij of zij twaalf vragen, waaronder

enkele over het werk van onze culturele partners, goed beantwoordt. Deelnemers van de BankGiro Loterij maken thuis kans op hetzelfde bedrag als de studiokandidaat.

In de vijfde aflevering van The Big Picture zien ruim 1 miljoen kijkers hoe studiowinnaar Dirk-Jan en de thuiswinnaar beiden 375.000 euro winnen.

Koffietijd en RTL Live

Pernille La Lau, Quinty Trustfull en Loretta Schrijver presenteren het gezellige ochtendprogramma Koffietijd. In huiselijke sfeer ontvangen twee presentatrices in wisselende samenstelling van maandag tot en met vrijdag een scala aan gasten. Ook bezoekt Loretta Schrijver elke week samen met een bekende Nederlander zijn of haar favoriete museum of andere culturele bezienswaardigheid.

Vanaf maandag 3 oktober start het nieuwe middagprogramma RTL Live. In dit tv-magazine met journalistieke aanpak praten Angela Groothuizen en ambassadeur Albert Verlinde heel Nederland bij met het nieuws van de dag. Vast onderdeel van het informatieve programma is een hoofdgast aan tafel.

In het nieuwe middagmagazine RTL Live laten presentatoren Angela Groothuizen en ambassadeur Albert Verlinde ook cultuur aan bod komen.

BankGiro Loterij Nieuwjaarsconcerten

De BankGiro Loterij Nieuwjaarsconcerten zijn een geliefde prijs bij onze deelnemers. De concerten van januari 2017 vinden plaats in de RAI

in Amsterdam, waarmee we nog meer winnaars blij kunnen maken. Ruim 800.000 kijkers zien de tv-registratie van het Nieuwjaarsconcert op zondag 8 januari, gepresenteerd door Frits Sissing. Ilse DeLange, O'G3NE, Leona Philippo en André van Duin brengen klassieke en popmuziek bij elkaar in een muzikaal eerbetoon aan de oude Hollandse meesters en de Franse beeldhouwer Rodin.

Adriana Esmeijer van het Prins Bernhard Cultuurfonds vertelt Loretta Schrijver (l) in Koffietijd over het belang van de jaarlijkse Museumprijs.

Onze partners in het nieuws

In 2016 is er veel media-aandacht voor het behoud van de Open Monumentendag nu de BankGiro Loterij voor de komende vijf jaar een samenwerking toezegt. Ook het succes van de BankGiro Loterij Open Dagen blijft niet onopgemerkt in met name de regionale bladen. De Molenprijs en de Museumprijs zijn zoals elk jaar volop in de publiciteit. Meer hierover op pagina 33 en 36.

Open Monumentendag

De BankGiro Loterij is voor de komende vijf jaar de nieuwe partner en tevens naamdrager van de BankGiro Loterij Open Monumentendag. Het evenement dreigde te verdwijnen wegens het wegvallen van een financier. Stichting Open Monumentendag, De Hollandsche Molen, het Prins Bernard Cultuurfonds en BOEi dienden daartoe gezamenlijk een aanvraag in bij de BankGiro Loterij. Dankzij de schenking van de BankGiro Loterij van

Dankzij de BankGiro Loterij kunnen de bezoekers de komende vijf jaar blijven genieten van de Open Monumentendag.

1,7 miljoen euro aan de stichting is het voortbestaan van een van de grootste culturele evenementen van Nederland, met jaarlijks meer dan een miljoen bezoekers, voor de komende jaren gewaarborgd.

BankGiro Loterij Open Dagen

We organiseren de BankGiro Loterij Open Dagen samen met onze partners om de deelnemers te bedanken. Per regio nodigen we deelnemers uit om onder het genot van een hapje en drankje te komen zien wat onze partners

dankzij hun bijdrage realiseren. Uit de hoge opkomst bij de Open Dagen zien we dat deelnemers dit zeer waarderen. Zo mogen we bij de Open Dag in NEMO en Het Scheepvaartmuseum in totaal 10.000 deelnemers uit de provincie Noord-Holland en Flevoland verwelkomen. Ook de Jheronimus Bosch-tentoonstelling in Het Noordbrabants Museum is in trek bij onze Brabantse deelnemers. Maar liefst 2.000 deelnemers met introduc  zijn aanwezig op de Open Dag.

Cultuuronderzoek

In opdracht van de BankGiro Loterij voert onderzoeksbureau SAMR een tweejaarlijks cultuuronderzoek uit naar de participatie en de waardering van cultuur door Nederlanders. Hieruit blijkt dat Nederlanders gemiddeld 4,7 culturele uitstapjes per jaar maken, maar het liefst gaan ze er dubbel zoveel keer op uit. Meestal is de entreprijs voor hen een obstakel. Gelukkig biedt de BankGiro Loterij VIP-KAART hierin uitkomst voor onze deelnemers.

Bij de Nieuwjaarsconcerten trakteert O'G3NE het publiek op een Songfestivalmedley.

De Open Dagen in Het Noordbrabants Museum zijn een groot succes. Ruim 2.000 Brabantse deelnemers komen de tentoonstelling 'Jheronimus Bosch – Visioenen van een genie' bekijken.

Onze ambassadeurs

Met trots presenteren wij onze vijf ambassadeurs: Robert ten Brink, Ilse DeLange, Leontine Borsato, Albert Verlinde en Chantal Janzen. Zij helpen met hun ambassadeur-schap om een breed publiek op een laagdrempelige manier in contact te brengen met cultuur in Nederland en geven aandacht aan het werk van de cultuursector. Ook verrassen zij onze winnaars met fantastische prijzen en vaak doen zij dat bij een van onze culturele partners.

Ambassadeurs Robert ten Brink, Chantal Janzen en Leontine Borsato spelen de hoofdrol in de speciale twee-minutencommercial met steeds weer actuele BankGiro Loterijprijswinnaars. Bovendien laten ze alle voordelen van de VIP-KAART zien.

Ambassadeur Chantal Janzen presenteert ook dit jaar het Goed Geld Gala en interviewt Bas Nugteren, directeur van Sonnenborgh - museum & sterrenwacht, over de zojuist ontvangen eenmalige schenking van 250.000 euro.

Chantal Janzen, actrice, musicalster en presentatrice:
“Cultuur” klinkt al snel zo hoogdravend, maar het is echt overal! Op de school van mijn zoon doen ze veel creatieve opdrachten, dat is ontzettend belangrijk voor zijn ontwikkeling. En met de VIP-KAART, die ik van harte aanprijst aan alle deelnemers, kun je heel veel moois gratis of met fikse korting ontdekken. Bij zo’n organisatie hoor ik graag!’

Robert ten Brink, presentator:
‘Ik ga regelmatig naar een museum of theater. Dat maakt het leven gewoon een stuk mooier. De BankGiro Loterij wil dat zo veel mogelijk Nederlanders dat ook doen en die gedachte steun ik graag. Met de BankGiro Loterij VIP-KAART, die alle deelnemers nu standaard gratis ontvangen, is het wel heel gemakkelijk geworden om een cultureel uitstapje te maken.’

Leontine Borsato, presentatrice:
‘De loterij winnen? Bijna niemand gelooft dat het hem overkomt. Maar iedere maand kom ik bij heel veel winnaars van de loterij over de vloer, want het is alle dagen prijs. Ik vind het heerlijk om van dichtbij te zien hoe blij iedereen is. En tegelijkertijd kan ik er met mijn ambassadeurschap aan bijdragen dat zo veel mogelijk mensen kunnen beleven wat voor moois Nederland te bieden heeft.’

Albert Verlinde, musical- en theaterproducent:
‘Zo veel mogelijk mensen laten genieten van theater, musea en monumenten: dat vind ik belangrijk en daarin heb ik een partner gevonden in de BankGiro Loterij. Omdat kunst en cultuur kwetsbaar zijn, help ik graag mee om de BankGiro Loterij en haar culturele partners nog bekender te maken.’

Ilse DeLange, zangeres:
‘Als artiest vind ik het behoud van cultuur erg belangrijk. Ook als kind bezocht ik geregeld verschillende musea. Dat was keer op keer erg indrukwekkend. Daarom draag ik het verhaal van de BankGiro Loterij graag uit. Dat doe ik door op bijzondere culturele plekken op te treden, bijvoorbeeld in musea. Hiermee hoop ik mensen nog meer voor cultuur te kunnen enthousiasmeren.’

CULTUUR

Loterij redt Monumentendag

De BankGiro Loterij schenkt 1,7 miljoen euro aan de Open Monumentendag. Dankzij die schenking is de stichting, die in grote financiële nood verkeerde, in elk geval voor

Vip-kaart als impuls voor museumbezoek

Jan Vriend

Het moet een impuls worden voor de culturele sector. Nu een half miljoen deelnemers van de BankGiroLoterij een zogenoemde vip-

voor wie het niet vanzelfsprekend is om van cultuur te genieten”, zegt Michiel Verboven van de loterij.

Nieuw publiek

Loterij keert royaal uit aan musea

GRONINGEN De twee grootste musea in Drenthe en Groningen krijgen elk bijna 4 ton van de BankGiro Loterij. Het Groninger Museum ontving gistermiddag in persoon van directeur Andreas Blühm 387.444 euro. Directeur Annabelle Birnie van het Drents Museum in

BankGiro Loterij in het nieuws

Lokaal Steunpunt Mantelzorg

Mantelzorgers met de Museum Plus Bus op stap

De Museum Plus Bus is een leuk initiatief voor ouderen in Nederland. De bus rijdt elke dag gratis groepen naar één van de twaalf deelnemende musea. Het gaat hier om deelnemers die echt niet meer zelfstandig naar een museum kunnen. En dit alles dankzij de bijna 600.000 deelnemers van de BankGiro Loterij die deze landelijke actie sponsoren.

Chauffeur Theo was duidelijk van huis gegaan met de intentie iedereen een fijne dag te bezorgen. Theo vertelde bevoegen wat er onderweg te zien was en ook in Rotterdam zelf vertelde hij van alles over de stad.

Cees uit Hilversum wint 375.000 euro in The Big Picture op RTL 4

HILVERSUM - Cees uit Hilversum is de gelukkige winnaar van 375.000 euro in het tv-programma 'BankGiro Loterij The Big Picture' dat zondag werd uitgezonden. Na het beantwoorden van elf vragen ging hij naar huis met dit geldbedrag.

'Het was erg leuk om mee te doen met de spelshow', aldus een blij verraste Cees, wiens achternaam in het persbericht vanwege privacyredenen geheim blijft. 'Mijn vrouw en ik

hebben de uitzending samen terug gezien. Het bedrag willen we besteden aan de verbouwing van ons huis en een lekkere vakantie met onze drie dochters. We denken aan

In de wekelijkse spelshow maakt een studiokandidaat kans op maar liefst één miljoen euro. Presentator Robert ten Brink stelt de kandidaat twaalf vragen aan de hand van foto's. Elke vraag die de kandidaat goed beantwoordt brengt hem weer een stap verder op de geldladder die tot één miljoen euro gaat. Een deelnemer van de BankGiro

prijzen en krijgt hetzelfde bedrag als de studiokandidaat. 'BankGiro Loterij The Big Picture' is tot en met zondagavond 6 maart wekelijks te zien om 22.30 uur bij RTL 4.

Loterij maakt musea blij met tonnen steun

Musea in Arnhem en omgeving kunnen de komende jaren tonnen extra investeren dankzij een bijdrage van de BankGiro Loterij. Zo gaat het Nederlands Open-

iemand die laat zien hoe je olie slaat uit lijnzaad en is er in de stroopkokerij iemand die laat zien hoe je appelstroop kookt." Het Museum Kröller-Müller in

Stel wint 1 miljoen euro

KLAZIENAVEEN - Een grote verrassing voor Piet en Jannie uit Klazienaveen. Zij springen vorige week donderdag een gat in de lucht. Het stel heeft in de julitrekking van de BankGiro Lote-

rij 1 miljoen euro gewonnen.

Robert ten Brink, ambassadeur van de BankGiro Loterij, verraste Piet en zijn vrouw Jannie met het goede nieuws. Piet: 'We kunnen

onze ogen niet geloven! Na een leven hard te hebben gewerkt, kan het grote genieten nu beginnen. We willen graag wat meer afgelegen gaan wonen. Wel in Klazienaveen, maar in een

gelijkvloerse woning. Daar kunnen we hopelijk samen oud worden. Dat is nu mogelijk!'

Het paar werd online door honderden mensen van harte gefeliciteerd.

Kamp Vught wint Museumprijs 2016

AMSTERDAM Nationaal Monument Kamp Vught heeft de Museumprijs 2016 gewonnen.

Het museum versloeg met ruim 37 procent van de stemmen het Verzetsmuseum Amsterdam en het Nationaal Militair Museum in

tal van ruim 79.500 mensen een stem uit. Ieder jaar staat bij de Museumprijs een andere categorie centraal. Dit keer waren het oorlogs- en verzetsmusea.

Volgens de vakjury, die de drie kanshebbers selecteerde voordat het publiek kon stemmen, slaagt

Bankgiroloterij Theaterweekend ook in Zeeland met veel moois

Het Scheldetheater Terneuzen doet mee aan het BankGiro Loterij Theaterweekend op 16 en 17 januari met voorstellingen voor 10 euro. Zaterdagavond speelt 'Zo'n Toon', een persoonlijke hommage aan Toon Hermans. Een avond met liedjes van en verhalen over Toon

Zondagmiddag kan het publiek genieten van de mooiste operettemelodieën. Een productie van het Vlaams Muziek Theater met werken van Abraham, Léhar, Kalman, Offenbach, Stolz en Strauss jr. Het orkest staat onder leiding van Frank Boonen en de presentatie is

wordt op de klanken van zigeunerorkest Kalinka. Ook na de voorstelling speelt dit orkest nog door in de foyer. Dit is voor u, als theaterliefhebber, hét moment om uw vrienden en familie mee te nemen naar een mooie voorstelling!

zaterdag 16 januari 20.00

Werven en informeren 49

Maatschappelijk ondernemen

Bij de BankGiro Loterij, Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij draait alles om ons ideaal: het creëren van een betere wereld. Dat doen we met onze bijdragen aan goede doelen en we passen het toe in onze bedrijfsvoering en in onze samenwerking met belanghebbenden. Structurele fondsenwerving is daarbij onze spil en onze deelnemers zijn de voortstuwende kracht. Alleen dankzij hun deelname kunnen we het nuttige werk van goede-doelenorganisaties bevorderen en ze helpen de wereld te verbeteren. We richten ons daarbij op cultuur, natuur, klimaat, gezondheid, welzijn, sociale samenhang, mensenrechten en ontwikkelingssamenwerking.

Organisatiestructuur

De BankGiro Loterij, Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij vallen onder de Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. Het zijn organisaties zonder winstoogmerk en alle drie hebben de ANBI-status. De Raad van Commissarissen van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. houdt toezicht op de directie van de holding en vertrouwt haar de dagelijkse leiding toe van de drie loterijen. De raad is verantwoordelijk voor het toezicht op het gebruik van de vergunningen die door de overheid verstrekt zijn aan de drie werkmaatschappijen: BankGiro Loterij N.V., Nationale Postcode Loterij N.V. en VriendenLoterij N.V. Ook besluit de raad over de verdeling van de opbrengst aan goede doelen.

Aandeelhouder

De enige aandeelhouder van de holding is Stichting Aandelen Nationale Goede Doelen Loterijen. De aandelen zijn onverhandelbaar en er wordt geen dividend uitgekeerd aan de stichting. Het stichtingsbestuur bestaat uit Wim van Drimmelen (voorzitter), Gerard Vinke en Wim Hafkamp. Op 13 april 2017 neemt Cees

Veerman de plaats in van Wim van Drimmelen als voorzitter en bestuurslid.

Directie

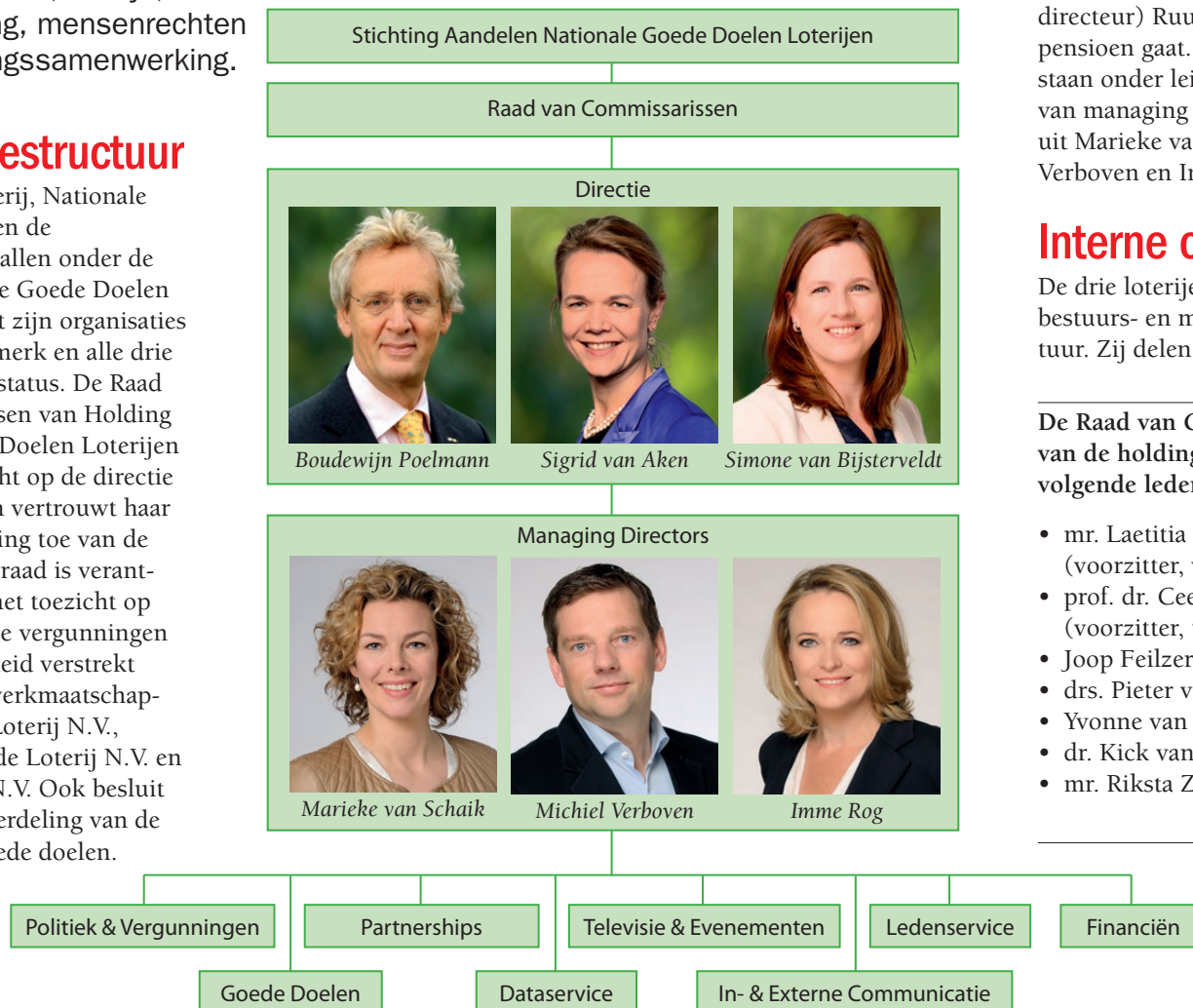
De directie van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. en de werkmaatschappijen bestaat op 31 december 2016 uit Boudewijn Poelmann, Sigrid van Aken en Simone van Bijsterveldt. De laatste volgt als CFO (financieel directeur) Ruud Esser op, die met pensioen gaat. De drie loterijen staan onder leiding van een team van managing directors bestaande uit Marieke van Schaik, Michiel Verboven en Imme Rog.

Interne organisatie

De drie loterijen kennen dezelfde bestuurs- en managementstructuur. Zij delen alle diensten, met

De Raad van Commissarissen van de holding bestaat uit de volgende leden:

- mr. Laetitia Griffith (voorzitter, vanaf 14-04-2016)
- prof. dr. Cees Veerman (voorzitter, tot 15-04-2016)
- Joop Feilzer
- drs. Pieter van Geel
- Yvonne van Oort
- dr. Kick van der Pol
- mr. Riksta Zwart

Overzicht van de organisatieonderdelen van de Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. en Nationale Postcode Loterij N.V., VriendenLoterij N.V. en BankGiro Loterij N.V.

uitzondering van de wervingsafdeling, die per loterij is georganiseerd. Iedere loterij heeft een aparte vergunning. Hoe het werk en de bijbehorende verantwoordelijkheden zijn verdeeld over verschillende afdelingen volgt hieronder.

De afdeling Werving & Behoud ontwikkelt voor iedere loterij afzonderlijk promotiecampagnes en spant zich in om onze bestaande deelnemers zo lang mogelijk te behouden. Bij de BankGiro Loterij heet deze afdeling Partnerships.

De afdeling Ledenservice verwerkt dagelijks honderden vragen van onze deelnemers, zowel per telefoon, e-mail en 'webcare' als per post. De telefoon is daarbij nog steeds het belangrijkste kanaal om deelnemers te woord te staan. Onze medewerkers geven informatie over de loterijen en de goede doelen. Zij voeren, indien nodig, wijzigingen door in de gegevens van deelnemers. Ook verzorgen

zij de administratieve afhandeling rond de prijzen in natura.

Informatiebeveiliging zit in het DNA van de afdeling Dataservice. Die zorgt enerzijds voor de maandelijkse incasso's en anderzijds voor de trekkingen en de uitbetaling van de geldprijzen. In 2017 wordt er een nieuw ledenadministratiesysteem in gebruik genomen.

De afdeling In- & Externe Communicatie onderhoudt en verstevigt de contacten met de media. Daarnaast zorgt zij ervoor dat deelnemers, medewerkers en andere belanghebbenden toegang hebben tot de nodige informatie en kennis. Twitter en Facebook vormen belangrijke platforms voor verbinding en voor nieuws over de loterijen. Deze sociale media maken rechtstreeks contact met deelnemers mogelijk. Met onze medewerkers communiceert de afdeling onder meer via het interne LotteryNet, het personeelsblad 'BinnenKans' en de beeldbank LotteryPhoto.

Nieuwe medewerkers van het belteam krijgen een gedegen opleiding voor ze zelfstandig onze deelnemers te woord staan.

Veel medewerkers doen na het Kerstontbijt mee aan de actie 'Kerstengelen'. In samenwerking met de Zonnebloem bezoeken zij met ouderen het Van Gogh Museum.

De afdeling Televisie & Evenementen ontwikkelt tv-programma's en organiseert evenementen. De tv-programma's maakt zij samen met gerenommeerde tv-producenten. Hiermee brengt zij ons werk en dat van onze bene-

ficiënten onder de aandacht van een miljoenenpubliek. Voor onze deelnemers organiseert de afdeling veel exclusieve concerten, arrangementen en wijkfeesten.

Laura Prins, conservator bij het Van Gogh Museum, houdt op 19 mei een lunchlezing voor medewerkers van de loterij over de tentoonstelling 'Vincent van Gogh: een leven boordevol moeilijkheden'.

Medewerkers en ambassadeurs kijken elk jaar reikhalzend uit naar het traditionele Kerstontbijt, dit jaar in de Beurs van Berlage in Amsterdam.

De drie loterijen hebben dit jaar een inleg van bijna 930 miljoen euro. De helft daarvan is bestemd voor de goede doelen en zo'n 30,7 procent wordt uitgekeerd in de vorm van prijzen en cadeaus. Medewerkers van de afdeling Financiën zorgen voor de finan-

ciële verantwoording van alle inkomsten en uitgaven en voor de financiële planning en rapportages.

Het beheer van de drie vergunningen, die eind 2016 voor vijf jaar verlengd zijn, en bijbehorende reglementen valt onder de afdeling

Politiek & Vergunningen. De afdeling bestaat uit Risk Management & Legal en Public Affairs.

Het personeelsblad 'BinnenKans' informeert drie keer per jaar de medewerkers over allerlei ontwikkelingen bij de drie loterijen. In juni verschijnt een extra jubileumeditie vanwege het 25-jarig bestaan van Stichting DOEN.

De afdeling Goede Doelen onderhoudt intensief contact met de beneficiënten. De medewerkers zorgen voor monitoring van en evaluaties met de begunstigde organisaties. Aan het eind van het jaar dienen zij een voorstel in bij de directie voor de verdeling van de opbrengst onder de goede doelen. De uiteindelijke beslissing hierover neemt de Raad van Commissarissen. Verder is de afdeling intern een bron van inspiratie en kennis over de goede doelen.

Daarnaast werken de stafafdelingen Personeel & Organisatie en Facilitaire Zaken ondersteunend aan alle afdelingen.

Ondernemingsraad

De huidige ondernemingsraad telt elf leden en de zittingstermijn loopt tot december 2017. De raad overlegt maandelijks met de verantwoordelijke managing director en het hoofd van de afdeling Personeel & Organisatie van de loterijen. De ondernemingsraad informeert de medewerkers over

De ondernemingsraad met (v.l.n.r.): Claudia de Barros, Linda van Beek, Patrick Hoff, Linda de Wilde, Pim van Deurzen, Michel de Jager en Arno Jongsma. Zittend: Len Sterk en Jerry Lauwers. (Joost Klein, Justin Geels en John Besselsen niet op foto.)

lopende zaken via een eigen pagina op LotteryNet.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Goede Doelen Loterijen is opgericht met een sociaal oogmerk: het bijdragen aan een rechtvaardiger, duurzamere en mooiere wereld. Dat doen we allereerst door goede doelen langdurig financieel te steunen en hun werk te promoten. Daarnaast passen wij dit toe in onze bedrijfsvoering en maken deze zo verantwoord en duurzaam mogelijk.

Vanuit onze visie, missie en kernwaarden, aangevuld met de continue dialoog met onze belanghebbenden, hebben we een 'Good Operationsagenda' ontwikkeld. Deze geeft invulling aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen van de loterijen. De agenda steunt op drie pijlers: 'Planet', 'People' en 'Openness' en

Bij evenementen als het Goed Geld Gala zorgen we voor vegetarische en biologische catering.

geldt voor al onze loterijen. Ook onze loterijen in het buitenland committeren zich aan deze cen-

trale doelstellingen. Zij zijn vrij om hieraan, afhankelijk van lokale omstandigheden, een eigen invul-

ling te geven. Alle loterijen rapporteren de jaarlijkse voortgang conform de richtlijnen van het

In ons bijna 100 procent biologische bedrijfsrestaurant de Eegherij serveert collega Naomi Pattiapon soep van de sociale onderneming 'The Colour Kitchen'.

Sinterklaas komt met zijn Pieten op 19 november naar de Van Eeghenstraat om de kinderen van medewerkers met een cadeautje te verrassen.

Medewerkers van de loterij bezoeken in april een van de partners; de kathedrale basiliek Sint-Jan in Den Bosch.

‘Global Reporting Initiative’ (GRI). Onze accountant controleert de gegevens en de verslaglegging voor Nederland.

Hieronder beschrijven we onze belangrijkste ambities op het gebied van goed ondernemerschap.

Positief duurzaamheidseffect

Een van de pijlers waar onze bedrijfsvoering op steunt is ‘Planet’. Dit betekent dat de loterij zorgt voor behoud en bescherming van aardse hulpbronnen en ecosystemen door duurzaam en eerlijk gebruik van deze bronnen. Net zoals voorgaande jaren zijn onze inspanningen gericht op het verminderen van onze CO₂-uitstoot. Daartoe participeren wij in 2016 onder andere in het initiatief van onze beneficiënt Urgenda, ‘Low Car Diet’: één maand lang reizen medewerkers zo veel mogelijk duurzaam per (elektrische) fiets, elektrische auto en openbaar vervoer.

De loterij maakt ook in 2016 gebruik van 100 procent groene en lokaal geproduceerde energie. In ons nieuwe kantoorpand in aanbouw gaan we zelfs onze

eigen duurzame energie opwekken, waarmee dit pand volledig energieneutraal zal zijn. Werken aan een betere wereld betekent ook het betalen van een eerlijke en reële kostprijs, bijvoorbeeld voor onze prijzen in natura. We werken samen met duurzame, maatschappelijk verantwoord werkende partners, liefst lokaal. Onze gedragscode voor leveranciers bevat onder meer strenge voorwaarden op het gebied van milieubelasting en kinderarbeid.

Verantwoorde deelname

‘Openness’ is een ander belangrijk aandachtspunt in het ondernemerschap van de loterij. Onze missie vereist dat we op een verantwoorde manier onze loterijen organiseren en daarover open communiceren naar onze deelnemers en andere betrokkenen. Dit betekent onder meer dat we transparant zijn over hoe we de fondsen aan onze culturele partners toewijzen. Daarnaast hebben foutloze trekkingen en de uitbetaling van prijzen onze hoogste prioriteit.

De loterij streeft ernaar op zo zorgvuldig mogelijke wijze met persoonsgegevens om te gaan. Risico’s ten aanzien van privacy van onze deelnemers worden in een sterk veranderende omgeving voortdurend onderkend en geadresseerd. Medewerkers zijn hierop gericht en getraind om adequate maatregelen te nemen om deelnemersgegevens te beschermen. Eventuele incidenten maken we openbaar. ‘Openness’ vereist ook verantwoord campagne voeren. Wij stre-

Glen Visser laat tijdens de interne opleiding zien dat hij overtuigend kan ontwerpen en wint de bokaal van ‘superpersuader’.

De loterijen doen in het voorjaar mee aan de mobiliteitswedstrijd 'Low Car Diet' van beneficiënt Urgenda. Het doel is om zo veel mogelijk duurzame kilometers te maken.

ven naar nul toegewezen klachten wat betreft commerciële communicatie. In 2016 zijn drie klachten toegewezen. Alle gegronde klachten maken we openbaar.

Goed werkgeverschap

De pijler 'People' verwijst ten slotte naar ons uitgangspunt dat veerkrachtige samenlevingen en mensen de basis vormen voor ontwikkeling en groei. Alleen met betrokken en goed opgeleide medewerkers kunnen we onze idealen voor een betere wereld realiseren. Wij raadplegen regelmatig onze medewerkers hoe zij ons als werkgever ervaren. Diversiteit onder loterijmedewerkers is daarbij ook belangrijk. We hanteren een richtlijn van 50 procent diversiteit aan de top en streven naar een divers personeelsbestand door de hele organisatie. In 2016 is 67 procent van de directie vrouw. Daarnaast waarborgen we gelijke behandeling voor al

onze medewerkers, ongeacht hun leeftijd, etniciteit, sekse, seksuele geaardheid of arbeidsbeperking.

Externe controle, naleving en integriteit

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Kansspelautoriteit

zien toe op naleving van de Wet op de kansspelen en vergunningen. De externe controle op de werkzaamheden van de loterijen gebeurt onder andere door EDP-accountants van PwC en NMI Certin. Zij controleren de mechanische en elektronische processen die gebruikt worden bij de deelneming, prijsbepaling en vast-

Notaris mr. J.P. van Harseler uit Amsterdam houdt toezicht op de trekkingen van de drie Goede Doelen Loterijen.

stelling van de winnaars van de loterijtrekkingen. Notaris mr. J.P. van Harseler uit Amsterdam houdt toezicht op de trekkingen voor de loterij. Accountants van PwC controleren de jaarrekeningen.

Corporate Governance Code

De 'Nederlandse Corporate Governance Code' opgesteld door de commissie-Tabaksblat geldt niet voor ons omdat de loterijen buiten het verplichte toelatingsgebied van de code vallen. Toch volgt Holding Nationale Goede Doelen Loterijen deze vrijwillig voor zover deze van toepassing is. In het financiële verslag van de holding, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam, staat in detail beschreven hoe de in de code opgenomen principes zijn ingevuld. Op de website van de loterij zijn in 2016 onder meer de volgende documenten te vinden:

- roulatieschema Raad van Commissarissen;
- profielschets van de omvang en samenstelling voor de Raad van Commissarissen;
- regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand;
- reglement van de Raad van Commissarissen;
- reglement van de directie;
- privacy- en cookiebeleid;
- gedragscode;
- toewijzingsbeleid van de loterijen;
- 'code of conduct' en inkoopvoorwaarden;
- deelnemersreglement;
- uitleg over de winkans;
- klachtenprocedure.

Ons nieuwe huis is in aanbouw

De Goede Doelen Loterijen gaan verhuizen. Het bestaande pand aan de Beethovenstraat 200 in Amsterdam maken wij tot een uniek voorbeeld op het gebied van duurzaam bouwen en renoveren. Efficiëntie, energiebesparing en -opwekking, recycling en goede bereikbaarheid per openbaar vervoer staan daarbij centraal. Wij hopen in de zomer van 2018 met alle medewerkers samen in dit nieuwe huis te trekken.

Inspiratie

Voor het eerst zitten we dan met alle medewerkers in één gebouw. Een gebouw vol inspiratie met het hoogst haalbare duurzaamheidslabel: BREEAM 'Outstanding'. We willen daarmee een voorbeeld en bron van inspiratie zijn voor andere nog te renoveren panden. Van het begin af aan zijn de medewerkers bij het ontwerp betrokken. Maar liefst 130 collega's gingen in 10 projectgroepen aan

de slag om ideeën te genereren. Op basis van die resultaten heeft de directie een programma van eisen voorgelegd aan de architecten, die veel ideeën hebben toegepast.

Duurzaam

We maken bij de bouw en de inrichting gebruik van circulaire en natuurlijke en zelfs van duurzame materialen die voortkomen uit de Postcode Lottery Green Challenge. We zijn nog steeds

Op 31 januari 2017 zien zo'n honderd medewerkers van Goede Doelen Loterijen en genodigden hoe de eerste paal van het nieuwe kantoorpand wordt geslagen.

Peter Bakker, president van de World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) pleit tijdens de visiebijeenkomst 'Duurzaam (ver)-bouwen: gewoon doen?!' voor een radicale transformatie om de klimaatverandering aan te pakken.

bezig om samen het pand in te vullen. Eén ding is zeker: het wordt een gezond gebouw waarin zowel onze medewerkers als onze gasten zich prettig voelen. Onze deelnemers, goede doelen en de buurtbewoners zijn straks van harte welkom in het publieke restaurant of bij de wisselende exposities van goededoelenprojecten.

Bakker, president van de World Business Council for Sustainable Development: 'Dit leegstaande pand verduurzamen is een uitstekend begin.'
Annemarie van Doorn, directeur Dutch Green Building Council: 'De loterijen geven het goede voorbeeld, ze doen belangrijk pionierswerk.'

Voorbeeld

In september 2016 komen op initiatief van de loterijen 200 deskundigen op het gebied van bouwen en duurzaamheid in het toekomstige pand bij elkaar. 'Hoe zorgen we ervoor dat duurzaam bouwen de gewoonste zaak van de wereld wordt?' is de belangrijkste vraag die zij moeten beantwoorden. 'Laten zien dat het kán', is het antwoord.

De renovatie van het pand aan de Beethovenstraat 200 is zo'n inspirerend voorbeeld. Peter

Een brainstorm met medewerkers over de inrichting van het toekomstige pand.

Het oorspronkelijke gebouw aan de Beethovenstraat 200 voldeed niet aan de (duurzaamheids)eisen van deze tijd en zeker niet aan die van de loterijen.

In december geeft interieurarchitect D/DOCK een virtuele presentatie van het voorlopige interieur van het nieuwe kantoorpand.

Op de schutting rond de bouwplaats kan iedereen duidelijk zien dat hier gewerkt wordt aan het nieuwe huis voor de loterijen.

Medewerkers Danielle Mooij en Daan Runhaar slaan op 31 januari 2017 de eerste paal voor de renovatie van Beethovenstraat 200.

Het ontwerp van Benthem Crouwel voor het nieuwe pand van Goede Doelen Loterijen aan de Beethovenstraat in Amsterdam.

Ons nieuwe pand krijgt:

- ✓ 2.500 m² zonnepanelen (938 stuks)
- ✓ installatie voor warmte-koudeopslag
- ✓ geïsoleerde gevels van driedubbelglas
- ✓ opvang regenwater voor hergebruik
- ✓ energiezuinige apparatuur
- ✓ daktuinen voor mens en dier
- ✓ hergebruikte (oude) meubels
- ✓ materialen die lokaal zijn ingekocht
- ✓ gecertificeerd hout
- ✓ cradle-to-cradletapijt
- ✓ natuurstenen vloeren
- ✓ verf van natuurproducten
- ✓ gerecycled textiel
- ✓ ecofoam en ecoboard
- ✓ minstens 35 procent waterverbruik uit regenwater
- ✓ bijna 85 procent minder energiegebruik dan een standaard kantoorpand
- ✓ 150 ton minder CO₂-uitstoot per jaar dan een gemiddeld kantoorpand

Cijfers van de BankGiro Loterij

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2016

De BankGiro Loterij organiseert loterijen waarvoor door de Kansspelautoriteit onder kenmerk 8788 vergunning is verleend. De beschikking stelt onder meer als voorwaarde dat ten minste 50 procent van de nominale waarde van de verkochte deelnemingsbewijzen aan de begunstigde organisaties ten goede moet komen. De cijfers van de BankGiro Loterij zijn beschreven in de geconsolideerde staat van baten en lasten 2016 en ontleend aan de statutaire jaarrekening van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. voor 2016. Deze is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2017. De externe accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij deze statutaire jaarrekening. Voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten dient deze geconsolideerde staat van baten en lasten gelezen te worden in samenhang met de volledige statutaire jaarrekening.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met BW Boek 2 Titel 9 (en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving). Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten van de loterijen en de daaraan te relateren uitkeringen aan beneficiënten en deelnemers en kosten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen zodra deze voorzienbaar zijn.

	2016		2015	
	€	%	€	%
Opbrengsten*				
Inleggelden BankGiro Loterij	133.864.051	14,4%	125.688.495	14,2%
Inleggelden Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij	796.092.555	85,6%	760.916.399	85,8%
	929.956.606	100,0%	886.604.894	100,0%
Transactie tussen groepsmaatschappijen	-	0,0%	-3.081.450	-0,3%
Netto-opbrengst	929.956.606	100,0%	883.523.444	99,7%
Afdracht beneficiënten**				
Afdracht BankGiro Loterij	66.932.026	50,0%	62.844.248	50,0%
Afdracht Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij	398.046.278	50,0%	380.458.200	50,0%
	464.978.304	50,0%	443.302.448	50,0%
Uitkeringen deelnemers BankGiro Loterij***				
Prijzen en cadeaus	56.034.228	41,9%	56.395.814	44,9%
Goededoelenprijzen en -cadeaus	7.117.589	5,3%	5.964.609	4,7%
	63.151.817	47,2%	62.360.423	49,6%
Kortingen op prijzen in natura en cadeaus	-19.069.143	-14,3%	-22.218.507	-17,7%
Goededoelenprijzen en -cadeaus onder afdracht beneficiënten	-5.813.609	-4,3%	-4.219.265	-3,3%
	38.269.065	28,6%	35.922.651	28,6%
Uitkeringen deelnemers Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij***				
Prijzen en cadeaus	246.867.839	31,0%	235.832.626	31,0%
Transactie tussen groepsmaatschappijen	-	0,0%	-3.081.450	-0,4%
	246.867.839	31,0%	232.751.176	30,6%
Kosten				
Wervings- en organisatiekosten	179.067.155	19,3%	170.193.901	19,2%
Financiële baten en lasten (last)	-773.308	-0,1%	-399.799	0,0%
Vennootschapsbelasting (bate)	1.450.189	0,2%	77.555	0,0%
Resultaat na vennootschapsbelasting	<u>1.451.124</u>	<u>0,2%</u>	<u>1.031.024</u>	<u>0,1%</u>

* Opbrengsten loterijen omvat de opbrengsten uit de verkoop van loten en wordt verantwoord in het verslagjaar waarop zij betrekking heeft.

** Afdracht beneficiënten betreft de 50 procentsuitkering van de loterijopbrengsten en wordt toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking heeft.

*** Uitkeringen aan deelnemers worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben en betreffen de waarde in het economisch verkeer van prijzen en cadeaus deelnemers.

Partners BankGiro Loterij

	2016	2015		2016	2015
	€	€		€	€
Vaste beneficiënten					
Prins Bernhard Cultuurfonds	14.000.000	14.000.000	Museum Arnhem	200.000	200.000
De 4 Rijksmusea	7.094.876	7.150.746	Museum Beelden aan Zee	200.000	200.000
BankGiro Loterij Fonds	4.163.820	4.199.644	Museum Catharijneconvent	200.000	200.000
Vereniging Hendrick de Keyser	1.200.000	1.200.000	Museum Speelklok	200.000	200.000
BOEi	500.000	500.000	Museumstoomtram Hoorn-Medemblik	200.000	200.000
Het Concertgebouw	500.000	500.000	Nederlands Fotomuseum	200.000	200.000
Gemeentemuseum Den Haag	500.000	500.000	Rijksmuseum van Oudheden	200.000	200.000
Museum Boijmans Van Beuningen	500.000	500.000	Singer Laren	200.000	200.000
Museum Plus Bus	500.000	500.000	Teylers Museum	200.000	200.000
Museumkaart	500.000	500.000	TwentseWelle	200.000	200.000
Nationaal Museum van Wereldculturen	500.000	500.000	Van Abbemuseum	200.000	200.000
Nederlands Openluchtmuseum	500.000	500.000	Zeeuws Museum	200.000	200.000
De Nieuwe Kerk	500.000	500.000	BankGiro Loterij Museumprijs	100.000	100.000
Zuiderzeemuseum	500.000	500.000	Museum Het Valkhof	0	200.000
De Hollandsche Molen	400.000	400.000			
Het Scheepvaartmuseum	400.000	400.000	Eenmalige schenkingen		
Vereniging Rembrandt	400.000	400.000	Goededoelenprijzen	5.888.083	4.373.230
Beeld en Geluid	300.000	300.000	Stichting Méér Muziek in de Klas	1.500.000	0
Centraal Museum Utrecht	300.000	300.000	VIP-KAART-vergoeding	833.648	0
Drents Museum	300.000	300.000	Natuurmuseum Fryslân	400.000	0
EYE	300.000	300.000	Kasteel Helmond	340.000	0
Foam	300.000	300.000	De Bastei	300.000	0
Groninger Museum	300.000	300.000	Kathedrale Basiliek Sint Bavo	300.000	0
Hermitage Amsterdam	300.000	300.000	Sonnenborgh - museum & sterrenwacht	250.000	0
Museum de Fundatie	300.000	300.000	Oude Kerk Amsterdam	200.000	0
Naturalis Biodiversity Center	300.000	300.000	Bijzondere Uitkeringen	157.551	45.801
NEMO	300.000	300.000	Maritiem Museum Rotterdam	0	600.000
Het Nieuwe Instituut	300.000	300.000	Nieuwe Kerk Delft	0	550.000
Het Noordbrabants Museum	300.000	300.000	Zes historische huizen	0	545.000
Paleis Het Loo	300.000	300.000	Allard Pierson Museum	0	500.000
Het Spoorwegmuseum	300.000	300.000	UNESCO Werelderfgoed Kinderdijk	0	500.000
Stedelijk Museum Amsterdam	300.000	300.000	Musea Zutphen	0	450.000
Amsterdam Museum	200.000	200.000	Keramiekmuseum Princessehof	0	350.000
Anne Frank Stichting	200.000	200.000	Museum Het Schip	0	300.000
Bonnefantenmuseum	200.000	200.000	Universiteitsmuseum Utrecht	0	300.000
Cobra Museum	200.000	200.000	BankGiro Loterij VIP-prijs	0	150.000
Frans Hals Museum De Hallen Haarlem	200.000	200.000	Bijdrage Nationale Postcode Loterij:		
Fries Museum	200.000	200.000	aan partners BankGiro Loterij	-771.933	0
Jeugdcultuurfonds	200.000	200.000			
Joods Historisch Museum	200.000	200.000	Extra projecten		
Kunsthall Rotterdam	200.000	200.000	Naturalis Biodiversity Center	1.250.000	0
MOTI	200.000	200.000	Vereniging Hendrick de Keyser	975.000	0
			Prins Bernhard Cultuurfonds	850.000	1.700.000

	2016	2015		2016	2015
	€	€		€	€
Rijksmuseum	580.000	0	Teylers Museum	53.708	35.019
Zuiderzeemuseum	580.000	0	Het Scheepvaartmuseum	53.648	52.605
Rijksmuseum van Oudheden	522.000	0	De Hollandsche Molen	52.395	10.006
Teylers Museum	480.000	0	Rijksmuseum van Oudheden	49.999	54.925
Hermitage Amsterdam	295.000	0	Apenheul	46.137	0
Museum Catharijneconvent	0	925.000	Kröller-Müller Museum	43.554	23.858
Het Spoorwegmuseum	0	864.000	Jeugdcultuurfonds	43.135	6.913
BOEi	0	788.000	De Nieuwe Kerk	36.570	20.548
Het Scheepvaartmuseum	0	760.000	Foam	26.922	30.448
Museumstoomtram Hoorn-Medemblik	0	580.000	Muiderslot	25.718	0
Nationaal Museum van Wereldculturen	0	565.000	EYE	23.002	21.463
Geormerkte bijdragen			Joods Historisch Museum	17.735	23.838
vfonds	2.127.964	898.728	Museumstoomtram Hoorn-Medemblik	16.017	8.649
Rijksmuseum	963.371	1.001.327	Frans Hals Museum De Hallen Haarlem	15.191	15.583
Prins Bernhard Cultuurfonds	928.691	145.941	Museum Catharijneconvent	7.347	3.156
Het Concertgebouw	906.539	195.855	Centraal Museum Utrecht	4.724	4.050
Museumkaart	749.215	775.893	Wildlands Natuur en Educatie Fonds	3.929	0
Paleis Het Loo	460.433	394.038	Museum Het Valkhof	2.431	2.156
Natura Artis Magistra	442.284	87.238	Vereniging Hendrick de Keyser	2.332	1.916
NEMO	220.189	188.543	Zeeuws Museum	1.689	1.225
Museum de Fundatie	216.313	134.600	Museum Beelden aan Zee	1.338	744
Nederlands Openluchtmuseum	208.717	207.905	Fries Museum	1.060	375
Naturalis Biodiversity Center	204.597	151.375	Art Zuid	961	1.000
Gemeentemuseum Den Haag	200.109	195.605	Amsterdam Museum	742	813
Het Spoorwegmuseum	192.934	185.346	Museum Speelklok	722	631
Burgers Zoo	177.775	0	Het Nieuwe Instituut	576	344
Stedelijk Museum Amsterdam	174.214	159.287	Nederlands Fotomuseum	570	525
Het Noordbrabants Museum	172.435	32.567	MOTI	557	238
Zuiderzeemuseum	163.494	110.718	nijntje museum	537	0
Mauritshuis	137.952	132.913	TwentseWelle	278	431
Ouwehands Dierenpark	121.781	0	Bonnefantenumuseum	138	175
Hermitage Amsterdam	120.376	111.852	Van Abbemuseum	99	131
Beeld en Geluid	114.288	79.859	Anne Frank Stichting	27	0
Kunsthal Rotterdam	97.329	108.256			
Groninger Museum	87.444	77.828		66.932.026	62.844.248
Cobra Museum	83.820	53.519			
Drents Museum	80.510	81.540			
Kasteel de Haar	71.378	0			
Carré Fonds	70.762	26.913			
Nationaal Museum van Wereldculturen	68.006	60.531			
Van Gogh Museum	64.503	74.328			
Nationaal Militair Museum	61.334	0			
Singer Laren	61.016	39.088			
BOEi	60.420	14.469			

Fondsenwerving als hoofddoelstelling van het kansspelbeleid

De BankGiro Loterij levert in 2016 weer een belangrijke en groeiende bijdrage aan cultuur en behoud van historisch erfgoed. De inleg stijgt met 6,5 procent tot 133,9 miljoen euro. Dankzij de 565.482 deelnemers hebben we sinds 2002 al meer dan 855 miljoen euro aan onze culturele partners kunnen geven.

Ook de andere loterijen van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen, de Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij, hebben hun positie versterkt.

De Nationale Postcode Loterij groeit stevig door naar 682,8 miljoen euro. De inleg van de VriendenLoterij stijgt harder dan in 2015. Met een groei van 7,0 procent komt die over 2016 uit op 113,3 miljoen euro. Gezamenlijk groeien de loterijen naar een inleg van bijna 930 miljoen euro, opgebracht door in totaal 4 miljoen deelnemers.

Bijdrage aan de samenleving

De drie Goede Doelen Loterijen schenken in 2016 465 miljoen euro aan hun beneficiënten. De bijdrage aan de samenleving is nog groter, omdat de loterijen ongeveer 52 miljoen euro via belastingen aan de schatkist afdragen. De totale bijdrage komt daarmee in 2016 op ruim 517 miljoen euro. Dat is 69 procent van het totaal dat alle Nederlandse loterijen aan de samenleving bijdragen.

Partner

Het feit dat de bijdrage van de loterij vrij besteedbaar is, ervaren de beneficiënten als een duidelijke blijk van vertrouwen. De organisatie kan zo zelf bepalen waar het geld het best ingezet kan worden om het doel te bereiken. Onze

beneficiënten waarderen het echte partnerschap en de intensieve samenwerking met de loterij. De ondernemende aanpak van de loterij houdt ze scherp. Ook het delen van de marketing- en publiciteitskennis stellen ze op prijs.

Kansspelwetgeving

In het regeerakkoord van 2012 heeft het kabinet van VVD en PvdA een aantal afspraken gemaakt over wijziging van het kansspelbeleid. Het kabinet kondigde in 2014 aan om deze wijzigingen gefaseerd door te voeren. Desalniettemin hebben in 2016 ingrijpende wijzigingen binnen korte tijd hun beslag gekregen. Om te beginnen is de vergunningverlening voor goededoelenloterijen aangepast: vanaf 1 januari 2017 kan een onbeperkt aantal loterijvergunningen worden uitge-

geven. De belangrijkste eisen aan de nieuwe aanbieders zijn dat zij 50 procent van elk lot afdragen aan het goede doel en dat zij met de loterij geen winst mogen maken. Verder krijgen de Staatsloterij en De Lotto toestemming om te fuseren. Sinds april dit jaar werken beide organisaties samen in de holding Nederlandse Loterij B.V. Tot slot zijn de eerste stappen gezet om onlinekansspelen te legaliseren. In de zomer van 2016

neemt de Tweede Kamer een wetsvoorstel aan dat het mogelijk maakt om hiervoor een vergunning te krijgen. De Eerste Kamer moet het wetsvoorstel nog goedkeuren. Als dat gebeurt, treedt de wet in werking en zullen de eerste vergunningen naar verwachting medio 2018 uitgegeven worden.

Onze boodschap aan het kabinet

1. Maak fondsenwerving voor de samenleving tot hoofddoelstelling van het kansspelbeleid

De huidige doelstellingen beperken zich tot consumentenbescherming, voorkomen van kansspelverslaving en tegengaan van illegaliteit en criminaliteit. De belangrijkste doelstelling ontbreekt: het bevorderen van hoge maatschappelijke opbrengsten.

2. Laat alle loterijen minimaal 40 procent van de inleg aan de samenleving bijdragen

Nu moeten goededoelenloterijen de helft van de inleg afdragen, andere loterijen slechts 15 procent. Wij zien graag dat het kabinet zorgt voor een gelijk speelveld door het afdrachtpercentage voor alle loterijen gelijk te trekken. Zo kan ook in één keer veel meer geld beschikbaar komen, onder meer voor de sport.

3. Zorg voor onderscheid in wet- en regelgeving tussen veilige loterijen enerzijds en risicovolle commerciële kansspelen anderzijds

Loterijen zijn fondsenwerfers, die horen niet in de sfeer en beperkingen van risicovolle kansspelen zoals weddenschappen, casino's en speelautomaten die puur gericht zijn op winst.

Directievoorzitter Boudewijn Poelmann vertelt in het tv-programma Jinek, dat hij en zijn vrouw hun aandelen aan Stichting de Novamedia Fundatie hebben overgedragen om de fondsenwerving voor goede doelen te garanderen.

Jaarinleg van de Nederlandse loterijen in miljoenen euro's over de jaren 1990-2016

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
• Nationale Postcode Loterij	7	32	74	108	145	164	177	201	243	246	263	293	338	362	393	420	432	450	489	513	541	568	581	605	624	655	683
• BankGiro Loterij	54	59	66	66	64	63	63	68	68	68	67	66	71	80	84	105	102	107	116	119	119	128	128	125	125	126	134
• VriendenLoterij	-	1	5	6	8	10	10	11	20	50	50	52	68	70	73	72	75	80	94	94	90	96	96	98	101	106	113
Totaal Holding Nationale Goede Doelen Loterijen	61	92	145	180	217	237	250	280	331	364	380	411	477	512	550	597	609	637	699	726	750	792	806	828	851	887	930
Staatsloterij**(SENS)	284	282	350	365	353	390	419	472	514	575	596	659	689	699	698	672	738	772	826	890	840	821	787	773	738	692	n.a.*
Toto/Lotto**(SNS) + Krasloterij	71	70	73	122	215	196	202	202	205	219	220	244	259	276	270	275	276	270	288	333	352	348	335	307	322	358	

Afdracht Nederlandse loterijen over de jaren 1998-2016, in miljoenen euro's

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
• Nationale Postcode Loterij	146,2	148,5	159,0	177,1	203,3	217,4	225,2	212,5	216,7	226,0	244,7	257,4	270,9	283,9	290,7	302,6	312,0	327,5	341,4
• BankGiro Loterij	40,7	40,4	40,0	39,9	42,4	47,9	47,1	52,6	51,3	53,3	58,5	59,7	59,9	64,2	64,2	62,5	62,6	62,8	66,9
• VriendenLoterij	12,1	29,7	30,4	32,9	41,1	41,9	41,6	36,1	37,3	40,0	47,2	47,0	45,1	47,8	48,3	48,7	50,7	52,9	56,6
Totaal Holding Nationale Goede Doelen Loterijen	199,0	218,6	229,4	249,9	286,8	307,2	313,9	301,2	305,3	319,3	350,4	364,1	375,9	395,8	403,2	413,8	425,3	443,3	465,0
Staatsloterij*** (SENS)	102,1	116,6	113,5	119,5	82,0	107,0	142,0	137,9	145,6	161,5	141,8	143,2	143,4	131,2	125,7	122,9	110,7	103,8	n.a.*
Toto/Lotto**(SNS) + Krasloterij	47,7	52,4	47,1	52,7	56,0	59,5	61,6	63,4	61,0	54,0	65,0	74,1	81,8	81,2	60,5	59,6	59,1	60,0	

(Bron: Kansspelautoriteit, jaarverslagen loterijen) (*Bij het ter perse gaan nog niet bekend.)
(** In april 2016 is de Nederlandse Loterij ontstaan vanuit de fusie tussen de Nederlandse Staatsloterij en De Lotto)

De afdracht is het bedrag dat de loterijen afdragen aan hun beneficiënten of aan de staat (bij de Nederlandse Loterij). Voor de Nationale Postcode Loterij, de VriendenLoterij en de BankGiro Loterij geldt een wettelijke minimale afdracht van 50 procent. Tot 1 september 2004 gold een wettelijke minimale afdracht van 60 procent.

Onderdeel van een grote familie

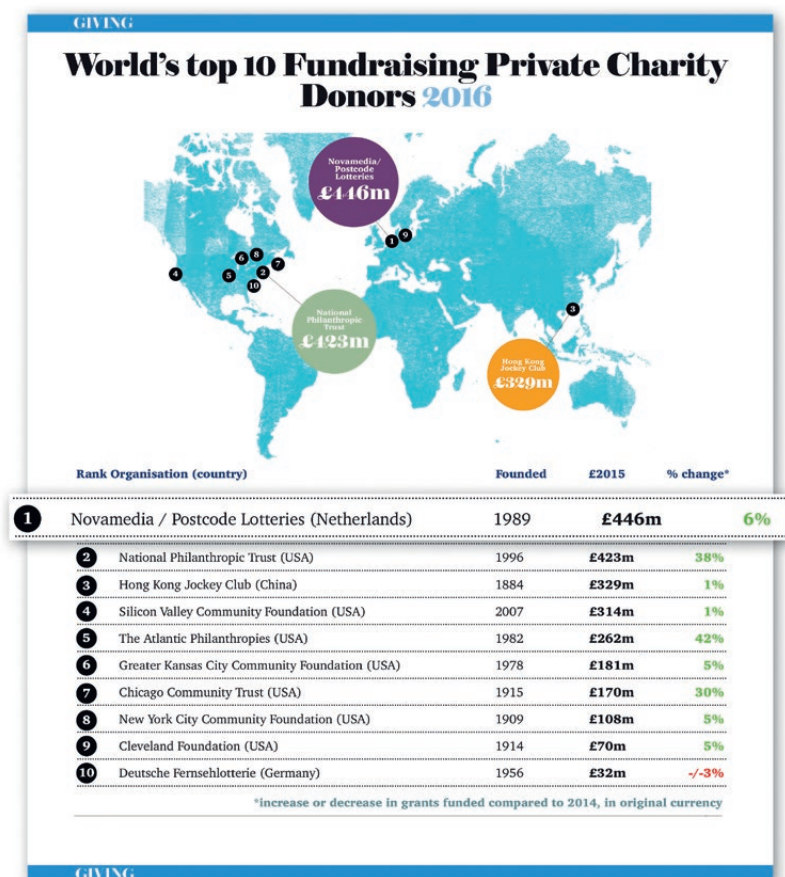
De drie Nederlandse loterijen vormen met de loterijen die in Zweden, Groot-Brittannië en Duitsland met het Postcode Loterijformat van Novamedia fondsen werven, een grote familie van goededoelenloterijen. Zo groot dat we samen zelfs de derde particuliere gelddonor van de wereld zijn.

Dat wijst onderzoek van de Werkgroep Filantropische Studies van de Vrije Universiteit uit. Het Engelse dagblad City A.M. publiceert deze jaarlijkse ranglijst, die wordt aangevoerd door de Bill & Melinda Gates Foundation met ook dit jaar op de tweede

plaats de Wellcome Trust. De lijst (zie pagina 29) laat zien dat wij per jaar meer aan goede doelen bijdragen dan fondsen als de Ford Foundation en de Kellogg Foundation.

De grote familie van de loterijen. Hier is in 2015 de directie en het management in Putten bijeen.

Novamedia/Postcode Lotteries is de trotse nummer één op de lijst van grootste particuliere fondsenwervende gelddonoren ter wereld.

Eerste plaats

Sinds enkele jaren publiceert City A.M. ook een lijst met de grootste particuliere fondsenwervende gelddonoren ter wereld. Uit deze ranglijst blijkt dat wij de grootste ter wereld zijn. Tweede op de lijst is de National Philanthropic Trust uit de Verenigde Staten, gevolgd door de Hong Kong Jockey Club uit China.

Voor de toekomst veiliggesteld

We zijn trots op de grote rol die we als fondsenwerver mogen spelen. Talloze goeddoelenorganisaties kunnen dankzij de steun van de deelnemers van de loterijen de wereld beter, mooier en groener maken. Die bijdrage moet ook voor de komende generaties verankerd blijven. Daarom is Novamedia, de eigenaar van

de loterijformules waaronder de BankGiro Loterij, enige jaren geleden het proces gestart om de aandelen in Novamedia aan een onafhankelijke stichting over te dragen. Medeoprichter Boudewijn Poelmann en zijn vrouw Annemiek Hoogenboom zijn in 2016 samen nog de enige andere aandeelhouder. Aan het eind van het jaar schenken zij de resterende aandelen – 18,97 procent - aan Stichting de Novamedia Fundatie. Die bezit nu alle aandelen van Novamedia en zorgt ervoor dat toekomstige opbrengsten alleen in initiatieven geïnvesteerd mogen worden die maatschappelijk rendement beogen. Zo is de maatschappelijke missie voor de toekomst veiliggesteld.

Dankzij de deelnemers ondersteunt de People's Postcode Lottery onder andere Denis Law Legacy Trust's Streetsport programma en Judy Murray's Tennis on the Road project.

Novamedia

Novamedia is de bedenker en eigenaar van diverse merken en loterijformats, waaronder de Postcode Loterij. Het bedrijf met een sociale missie wil ook in andere landen een Postcode Loterij oprichten om daar (internationale) organisaties en initiatieven met een ideëel karakter financieel te kunnen steunen. In Zweden heeft Svenska PostkodLotteriet inmiddels 972.727 deelnemers met ruim 1,7 miljoen loten. De jaarlijkse opbrengst voor goede doelen is 117,3 miljoen euro. Het aantal begunstigde organisaties is 55. De People's Postcode Lottery in Groot-Brittannië zet ook in 2016 haar spectaculaire groei door. Schotland, Engeland en Wales raken verder bekend met de People's Postcode Lottery en het aantal loten stijgt met

44 procent. De inleg neemt toe tot 281,7 miljoen euro, waarvan ruim 28 procent naar voornamelijk regionale goededoelenorganisaties gaat. Eind 2016 spelen meer dan 2,2 miljoen loten in de People's Postcode Lottery. De Deutsche Postcode Lotterie start in de zomer van 2016 nadat begin 2016 de noodzakelijke vergunningen ontvangen zijn. De eerste trekking vindt plaats in oktober. Het eerste kwartaal na de start verloopt hoopvol.

Fondsenwerving in Europa

Om de discussie over kansspelen op Europees niveau te kunnen voeren en het belang van fondsenwervers voor maatschappelijke organisaties te onderstrepen, zijn de Nationale Postcode Loterij, VriendenLoterij en

BankGiro Loterij actief lid van de Association of Charity Lotteries in the European Union (ACLEU). Deze in 2008 opgerichte internationale vereniging vertegenwoordigt de belangen van goeddoelenloterijen in de Europese Unie. Een van de speerpunten van ACLEU is bekendheid geven aan het model van een loterij als middel om fondsen te werven voor goede doelen. ACLEU streeft ernaar dat fondsenwerving voor goede doelen een legitieme doelstelling van het kansspelbeleid wordt.

De BankGiro Loterij is aangesloten bij de Association of Charity Lotteries in the European Union (ACLEU).

Ook in Zweden kunnen goededoelenorganisaties het verschil maken dankzij de bijdrage van de Svenska PostkodLotteriet. Zoals de World's Children's Prize Foundation in Nepal.

Colofon

Uitgave:

BankGiro Loterij N.V.

Druk:

Joh. Enschedé Amsterdam BV

Grafisch ontwerp:

Woldberg&Wesseling *dm* m.m.v.

Wonderwerk (illustraties)

Productie:

De Schepper Campagnes

met medewerking voor tekst

van Concern/Schoenmakers

Communicatie-projecten en Más.

Foto's en illustraties:

Het copyright van de foto's berust

bij de culturele partner die erbij

staat, met uitzondering van:

Cover, binnenzijde omslag voor, 4, 6 (o.), 7 (r.b., o.), 8 (b., l.o.), 9, 10, 11, 12, 13, 24 (o.), 28 (o.), 36 (b.), 38 (o.), 39, 40 (o.), 41 (b., m.), 42, 43, 46 (l.b., l.o.), 47 (o.), 48 (r.b., Ten Brink, De Lange, Verlinde), 51 (b.), 52 (b.), 53 (b.), 54 (r.o.), 55 (o.): Roy Beusker

Pag. 5: Digi Daan

Pag. 6 (r.b.): Succession Picasso

2016, Michel Sima/Bridgeman

Images

Pag. 8 (r.o.): Alex Peters

Pag. 15 (r.b.): Van Gogh Museum/
Jan-Kees Steenman

Pag. 16 (r.): Karel Appel

Foundation c/o Pictoright
Amsterdam 2017

Pag. 16 (l.): Jean Pierre Jans

Pag. 17 (r.b.):

Christian van der Kooy

Pag. 18: Wouter Stelwagen

Pag. 19 (b.): Studio Tromp,
Rotterdam

Pag. 20 (l.): Neo Rauch c/o

Pictoright Amsterdam 2016 (foto:
Uwe Walter, Berlin)

Pag. 21 (r.b.): Thijs Rooimans

Pag. 22 (b.): Fotografie Bas Arps/
ANP zakelijk

Pag. 22 (o.): Naturalis/

Marten van Dijl

Pag. 23 (b.): Marc Bolsius

Pag. 26 (m.o.), 35 (r.o.):

Arjan Bronckhorst

Pag. 30 (b.): C 2016 Pixelpolder –
Nieuw Bavo

Pag. 30 (l.o.): Jacco Steendam

Pag. 31 (l.b.): Wim Hanenberg

Pag. 31 (l.o.): Timo van der Horst

Pag. 31 (r.o.): Henriette Guest

Pag. 32 (o.): Bas van Abel

Pag. 33 (b.): Peter van Mulken

Pag. 34 (b.): AVRO TROS

Pag. 35 (b.): Rijksmuseum van
Oudheden/Rob Overmeer

Pag. 35 (l.o.): Kees Hageman

Pag. 35 (m.o.): Madelon Dielen

Pag. 36 (o.): Paul Jespers

Pag. 38 (b.), 40 (r.b.): Jurgen Jacob
Lodder

Pag. 40 (l.b.): Dirk Jan Broertjes

Pag. 44, 45 (l.m., l.o.), 52 (l.o.):

Gerard van Hees

Pag. 45 (b.): Michel Schnater –
AVRO TROS

Pag. 46 (r.b.): Nick van Ormondt

Pag. 46 (r.o.): Koffietijd

Pag. 47 (b.): Thijs Tuurenhout

Pag. 48: (Janzen, Borsato):

Nick van Ormondt

Pag. 51, 52 (r.o.), 53 (o.),

57 (l.m.): Suzanne Cordes

Pag. 54 (b.): Martine Wubben en
Pauline Hameleers

Pag. 54 (o.): Ellen Hogervorst

Pag. 56 (l.o.), 57 (m.m., o.):

Jasper Juinen

Pag. 57 (l.b.): Pascal Fielmich

Pag. 64: Johan Bjerke/WCPF

De uitgever heeft getracht alle bronnen van het gebruikte beeldmateriaal te achterhalen. In een enkel geval is dat niet gelukt. Rechthebbenden kunnen zich alsnog in verbinding stellen met de uitgever. Adres zie achterzijde.

Op www.bankgiroloterij.nl vindt u onder 'organisatie' het jaarverslag online. Hierin staan fragmenten van televisie-uitzendingen zoals onze spelshows en documentaires en links naar onze goede doelen.

Dit jaarverslag is gedrukt op gerecycled, CO₂-neutraal geproduceerd FSC-papier.

© BankGiro Loterij N.V.,
Amsterdam 2017

BankGiro Loterij
Secretariaat: Van Eeghenstraat 70
1071 GK Amsterdam

Postbus 75969
1070 AZ Amsterdam

deelnemers:
telefoon 0900 – 300 16 00 (50 cent per gesprek)
fax 020 – 573 74 73

zakelijke relaties:
telefoon 020 – 573 74 74
fax 020 – 573 74 73
e-mail secretariaat@bankgiroloterij.nl

www.bankgiroloterij.nl

 @bankgiroloterij
 BankGiro Loterij
 BankGiro Loterij